

Rise Sparekasse.

ÅRSRAPPORT 2023

Cvr.nr. 54 78 73 16
St. Rise Landevej 10, 5970 Ærøskøbing

Godkendt på Sparekassens ordinære repræsentantskabsmøde, den 14. marts 2024

Dirigent

R

ÅRSRAPPORT 2023

OPLYSNINGER OM SPAREKASSEN	1
LEDELSESBERETNING	2
LEDELSESERHVERV	22
LEDELSESPÅTEGNING	23
DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER	24
RESULTATOPGØRELSE	28
BALANCE	29
EGENKAPITALOPGØRELSE	30
NOTER	31
1. VÆSENTLIG ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS OG ÆNDRINGER I ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS .	31
2. VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER.....	38
3. FINANSIELLE RISICI OG POLITIKKER FOR MÅL OG STYRINGEN AF FINANSIELLE RISICI	40
4. KAPITALFORHOLD OG KAPITALPROCENT	46
5. HOVED- OG NØGLETAL – FEMÅRSOVERSIGT	47
6. RENTEINDTÆGTER.....	48
7. NEGATIVE RENTEINDTÆGTER	48
8. RENTEUDGIFTER.....	48
9. POSITIVE RENTEUDGIFTER	48
10. GEBYRER OG PROVISIONSINDTÆGTER.....	48
11. KURSREGULERINGER	49
12. UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION.....	49
13. ANDRE DRIFTSUDGIFTER.....	50
14. NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN M.V. SAMT HENSÆTTELSER TIL TAB PÅ GARANTIER	50
15. SKAT	50
16. TILGODEHAVENDER HOS KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER.....	51
17. UDLÅN OG ANDRE TILGODEHAVENDER.....	51
18. OBLIGATIONER TIL DAGSVÆRDI.....	55
19. AKTIER M.V.	55
20. AKTIVER I PULJEORDNINGER.....	55
21. GRUNDE OG BYGNINGER	55
22. ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER.....	56
23. UDSKUDTE SKATTEAKTIVER OG SKATTEFORPLIGTELSESR	56
24. INDLÅN OG ANDEN GÆLD.....	57
25. INDLÅN I PULJEORDNINGER	57
26. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	57
27. EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD	58
28. EVENTUALFORPLIGTELSESR.....	58
29. VALUTAÆKSPONERING.....	59
30. NÆRTSTÅENDE PARTER	59
31. ØVRIGT ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS	59

OPLYSNINGER OM SPAREKASSEN

Hovedkontor

Navn: Rise Sparekasse
 Binavn: Rise Spare- og Lånekasse og Flemløse Sparekasse
 Adresse: St. Rise Landevej 10, 5970 Ærøskøbing
 CVR-nr.: 54 78 73 16
 Registreringsnummer: 0847
 Hjemstedskommune: Ærø
 Telefonnr.: 6252 1408
 Hjemmeside: www.sparekassen.dk
 E-mail: post@sparekassen.dk

Svendborg Afdeling

Adresse: Fåborgvej 64, 5700 Svendborg
 Telefonnr.: 6220 0000

Haarby Afdeling

Adresse: Algade 4, 5683 Haarby
 Telefonnr.: 6472 1658

Faaborg Afdeling

Adresse: Bryggergården 2, 1. sal, 5600 Faaborg
 Telefonnr.: 6261 1100

Bestyrelse

	Født	Indvalgt	Genvalgt	På valg
Gårdejer Leif Juul Sørensen (formand)	1965	2007	2021	2025
Leder Ole Kjær Jensen (næstformand)	1965	2017	2021	2025
Personalekonsulent Anne Jeppe Nielsen	1964	2007	2021	2025
Økonomirådgiver Charlotte Brøgger	1971	2023	-	2027
Direktør Niels Riis	1959	2017	2021	2025
Gæstgiveriejer Steen Rønne	1955	2023	-	2027
Restauratør Pia Fuglsang	1965	2017	2023	2027
Rådgiver Maj-Britt Kisby (medarbejdervalgt)	1957	2019	2021	2025

Direktion

Direktør Bjarne V. Nielsen

Revision

Deloitte
 Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
 Weidekampsgade 6
 2300 København S

Oversigt over medlemmer af repræsentantskabet og personalet kan ses på vores hjemmeside:
<http://www.sparekassen.dk>

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Rise Sparekasses hovedaktivitet er at udbyde pengeinstitutprodukter til private kunder og erhvervs kunder. Sparekassen er en stærk lokalforankret lokalsparekasse. Kunderne er primært placeret i vores lokalområde på Ærø og Fyn. En mindre del af kundemassen er hjemmehørende uden for de nævnte områder, heraf har mange haft tilknytning til Ærø og det sydfynske område, eller er henvist til Sparekassen af andre gode kunder eller forretningsforbindelser. Rise Sparekasse tilbyder kunderne et bredt sortiment af produkter, kombineret med professionel rådgivning og stor indsigt i de lokale forhold.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

2023 har resultatmæssigt været det bedste i Sparekassens mangeårige historie. Bestyrelsen og direktionen betragter resultatet som meget tilfredsstillende.

Sparekassen opnåede i 2023 et resultat før skat på 36,5 mio. kr. mod et resultat på -8,1 mio. kr. i 2022, hvilket svarer til en stigning på 44,6 mio. kr. Årets resultat efter skat udgør 27,8 mio. kr. mod -4,8 mio. kr. i 2022, hvilket svarer til en stigning på 32,6 mio. kr.

Resultatet er påvirket af:

- stigende udlån
- stigende indlån
- stigende basisindtjening
- positive kursreguleringer
- udgift til nedskrivning på udlån på 4,4 mio. kr. Det ledelsesmæssige tillæg er øget med 2,0 mio. kr.
- stigende garantkapital
- garantterne får udbetalt 4,0 % i rente for 2023

Årets resultat vurderes af ledelsen som værende meget tilfredsstillende, da resultatet er det hidtil bedste i Sparekassens historie. Resultatet er påvirket af, at ECB og Danmarks Nationalbank har hævet renten. Det har påvirket vores indtjening på udlån, obligationer og indestående i Danmarks Nationalbank og øvrige pengeinstitutter. Sparekassens "maskinafkast" (resultat før kursreguleringer, nedskrivninger og skat) er steget og ligger på et tilfredsstillende niveau.

Årets resultat er således større end de udmeldte forventninger ved halvåret 2023 på mellem 27 og 30 mio. kr. før skat.

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at garantkapitalen forrentes med 4,0 %, svarende til t.kr. 3.749 for regnskabsåret 2023.

Makroøkonomiske forhold

Ser vi på de økonomiske og sundhedsmæssige forhold rundt om i verden, så er der stadig flere bekymrende aspekter, som kan udfordre økonomien:

- 2024 er også året, hvor der igen er præsidentvalg i USA. Præsidentvalget får stor indflydelse på verdenssituationen. Afhængigt af om det er den nuværende præsident Biden eller den tidligere præsident Trump, der vinder valget.
- Krigen mellem Rusland og Ukraine har umiddelbart lange udsigter og trækker store veksler på sammenholdet i Nato og Vesten. Ruslands "krigsmaskine" kører på fuld damp, mens vi i Vesten har svært ved at holde donationerne til Ukraine oppe. Samtidig går der meget længe fra, at donationerne er annonceret, til at de leveres i Ukraine. Det gør, at Ukrainerne har svært ved at holde Rusland tilbage, og dermed også sagt at tilbageerobre de besatte områder. En langvarig krig medfører umenneskelige forhold for lokalbefolkningen, som lider store tab.
- Mellemøsten har altid været et spræng farligt område, og det viste sig igen i 2023, hvor der udbrød krig mellem Israel og Hamas. Indtil videre har krigen ikke bredt sig synderligt. Dette kan hurtigt ske, hvis nogle af de øvrige lande i Mellemøsten blander sig i krigen. Konflikten er udvidet, så Houthierne forsøger at hindre skibstrafikken i det Røde Hav, når skibene er på vej til og fra Østen. Skal skibene sejle omkring Afrika medfører det store omkostninger. Skibene angribes med missiler og droner affyret fra Houthi kontrollerede dele af Yemen. Houthierne holder med Hamas. Senest har en gruppe lande med USA i spidsen sendt krigsskibe til området for at sikre den internationale skibstrafik i området. Den danske regering har besluttet at deltage i operationen og har sendt en dansk fregat ned i området, så vi er også en del af løsningen.
- P.t. ser det ud til, at Centralbankerne har fået hævet renteniveauet tilstrækkeligt til at inflationen over tid kommer under kontrol, og dermed tættere på Centralbankernes ligevægtsmål på 2,0 % til 2,5 % i årlig inflation. Det får den indvirkning, at økonomerne forud inddiskontere, at renten så småt vil begynde at falde i løbet af andet halvår 2024. Hvilket vil medføre, at mange mennesker vil få lettere ved at få dagligdagens økonomi til at hænge sammen.
- I Asien er der løbende nogle konflikter, der vil kunne påvirke det internationale samfund. Nordkorea afprøver jævnligt raketter, der potentielt kan medbringe atomvåben, som vil kunne ramme Japan og evt. USA. Samtidig er der spændinger mellem Kina og Taiwan, hvor der regelmæssigt afholdes krigsøvelser i området.

Der er således en lang række usikkerhedsfaktorer, som kan påvirke de finansielle markeder i betydeligt omfang. Flere af ovennævnte punkter vil kunne påvirke den økonomiske udvikling i negativ retning, hvis der ikke findes de rigtige løsninger.

Fortsat vækst og udvikling

På kundesiden har vi haft et godt år med mange møder med både nye og eksisterende kunder. Vi er meget stolte og ydmyge over, at mange kunder vælger Sparekassen til. Vi vil gøre vores absolut bedste for at leve op til forventningerne, så vi kan servicere både de mange nye kunder, samt de eksisterende kunder på et professionelt og højt niveau. Rådgivningen består i at give kunderne det bedste overblik over den nuværende og forventede fremtidige økonomiske situation. Rådgivningen er selvfølgelig tilpasset de enkelte kunders muligheder, behov og ønsker.

Den løbende tilgang af nye kunder over de seneste mange år giver anledning til optimisme i forhold til debatten vedrørende de lokale mindre pengeinstitutters eksistensberettigelse. Vi gør et eller andet rigtigt, når så mange vælger os frem for de større pengeinstitutter.

På Ærø udviser kundeporteføljen en stabil og kontrolleret udvikling. Hovedkontorets mange kunder har medvirket til, at der er lavet mange gode og solide forretninger igennem de seneste mange år.

Udviklingen er stabil og lidt positiv på flere vigtige forretningsområder. Sparekassen har igennem mange år understøttet udviklingen på Ærø, hvor det gode familieliv og et sundt erhvervsliv er meget vigtigt for øens udvikling. Vi er stolte af at kunne bidrage til en sådan udvikling.

Svendborg filialen har i 2023 haft endnu et år med flot fremgang på mange af de vigtigste forretningsområder. Filialen fortsætter den fremgang og den positive udvikling, som den har haft igennem de seneste mange år. Kundeudviklingen er positiv, og afdelingen får dagligt kundehenvendelser fra både privat- og erhvervskunder, som ønsker at høre om, hvad vi kan tilbyde dem af rådgivning. I 2024 ser vi frem til at udbrede kendskabet til Rise Sparekasse, så vi kan rådgive endnu flere Svendborgensere og borgere på Fyn, som det pengeinstitut der leverer individuelle fremtidssikrede løsninger til de enkelte familier samt til de mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder. Vi ønsker at understøtte den lokale udvikling, så der sikres vækst og fremdrift til gavn for området.

I Haarby er der sket rigtig meget i det forløbne år. Der kommer en del flere kundehenvendelser end tidligere, hvilket gør, at vi ser positivt på mulighederne i det sydvestfynske område. Det har været et turbulent år på personalesiden. Sparekassen arbejder p.t. på at sikre, at der ansættes personale som har kompetencerne til at udvikle og drifte filialen, således at vi kan medvirke til udvikling og fremdrift af lokalområderne i det sydvest fynske område. I Haarby filialen er kundeantallet faldet en kende, men de nye kunder som filialen har fået, har tilført større forretningsomfang på flere områder end de kunder, som har forladt os. Vi forventer, at udviklingen vendes, og at der vil ske meget positivt i Haarby afdelingen i de kommende år.

Filialen i Bryggergården i Faaborg har fortsat den meget positive udvikling. Filialen er Sparekassens mindste, men også den filial, som har haft den største kundetilstrømning i 2023. På under 3 år har over 775 kunder fundet vej til filialen. Det er vi enormt taknemlige, stolte og samtidig ydmyge over, at så mange nye kunder fra Faaborg og omegn har udvist os den tillid. Vi vil gøre vores bedste for at leve op til forventningerne. Filialens udvikling har udvist en flot fremgang på de forskellige forretningsområder. Vi glæder os over at medvirke til, at lokalområderne fortsætter med at udvikle sig og dermed skabe vækst og fremdrift.

Vi tror på, at Sparekassens positive udvikling primært skyldes vores strategi om at arbejde hen imod at blive Danmarks mest samfundsansvarlige Sparekasse. Vi ønsker at medvirke til at udvikle de lokalområder, hvor vi selv bor og lever vores dagligdag. Vi ønsker at være tilgængelige og sætte den personlige betjening i højsædet. Mange af vores kunder ønsker et lokalt pengeinstitut, som vægter det lokale tilhørsforhold højt, og som bakker op om lokalområderne, så der skabes vækst og udvikling.

Vi arbejder løbende på at give vores mange kunder en solid og konstruktiv rådgivning inden for vores vigtigste forretningsområder. I 2023 har vi rådgivet og etableret mange privatkunde-forhold, og samtidig har væksten på erhvervskundeområdet været tilfredsstillende. I 2024 vil vi fortsætte arbejdet med at øge kontaktniveauet til flere potentielle erhvervskunder i vores region, samtidig med at der skal kontaktes flere privatkunder med henblik på en gennemgang af deres økonomi.

Sparekassen har igennem de seneste mange år etableret kundeforhold med rigtig mange gode og solide nye kunder. Det har igen i år medvirket til en vækst i udlånet. Udlånsvæksten har isoleret set for 2023 været lavere end budgetteret og er landet på 5,1 %. En udlånsvækst af denne størrelse er lidt under det niveau, som vi ønsker på den længere bane. En udlånsvækst omkring 10 % hvert år vil være det optimale og som sandsynliggør Sparekassens overlevelsessevne på lang sigt.

Resultatopgørelsen

Resultatet for 2023 udgør 27,8 mio. kr., i modsætning til resultatet i 2022, der var -4,8 mio. kr. Det tidligere resultat før skat var -8,1 mio. kr., mens det nu er 36,5 mio. kr. Resultatet før kursreguleringer, nedskrivninger og skat (basisdriften) udgjorde 30,9 mio. kr. i 2023 mod 13,7 mio. kr. i 2022.

Resultatet medfører en egenkapitalforrentning på 17,1 % før skat og på 13,1 % efter skat.

Sparekassens nettorente- og gebyrindtægter er steget med 37,5 % eller t.kr. 25.056, og udgør samlet t.kr. 91.801, ultimo 2023.

Ser vi isoleret på nettorenteindtægterne, er de steget med 82,1 % eller t.kr. 27.896 til i alt t.kr. 61.889.

Stigningen i nettorenteindtægterne skyldes primært:

- at udlånet er vokset med 5,1 %.
- at ECB og Danmarks Nationalbank løbende har hævet renterne i løbet af 2023.
- at renteindtægterne fra udlån er steget, da Sparekassen stort set har fulgt stigningerne fra Danmarks Nationalbank.
- at renteindtægterne på obligationsbeholdningen har været stigende med baggrund i, at det generelle renteniveau er steget i løbet af året.
- at indlånsrenten i 2023 har været stigende.
- at Sparekassen er lykkedes med at øge rentemarginalen i 2023.

Posten gebyrer og provisionsindtægter er i løbet af året faldet 10,0 % eller t.kr. 3.306 til i alt t.kr. 29.910. At vi har haft et så stort fald i gebyrer og provisionsindtægterne skyldes primært, at renteniveauet har været markant stigende igennem 2023. Det har medført, at antallet af bolighandler gennemført i Sparekassen er faldet, og samtidig er antallet af konverteringer af kreditforeningslån på det laveste niveau igennem mange år. På erhvervsområdet har vi haft en pæn vækst i antallet af landbrugskunder og kunder med erhvervsejendomme, som har ønsket at blive kunder. Det har medført en fortsat pæn stigning i indtægterne fra DLR-kredit.

Sparekassens generelle høje kundetilgang i de seneste år, har medført en stabil indgang af provisionsindtægter samt et pænt aktivitetsniveau på de øvrige forretningsområder. Indtægterne kommer primært fra samarbejdspartnere inden for realkredit, investering og forsikring.

Kursreguleringerne er positive med t.kr. 10.087 og fordeler sig med:

- positive kursgevinster på obligationer på t.kr. 6.275.
- positive kursgevinster på aktier på t.kr. 3.543.
- positive kursgevinster på valuta på t.kr. 269.

I 2022 udgjorde kursreguleringerne samlet t.kr. -20.501.

Generelt set har 2023 været et volatilt aktie år. Vi har haft positive kursreguleringer på vores sektoraktier samt negative kursreguleringer på den generelle aktieportefølje. Vores resultat af obligationsporteføljen er pænt positivt og påvirket af fornuftige kursreguleringer samt et tilfredsstillende højt renteniveau. Samlet set har det medført et tilfredsstillende og solidt fondsresultat for 2023. Vores forsigtige fondspolitik har været medvirkende til at skabe det positive resultat. Sparekassen har i løbet af året reduceret renterisikoen løbende, da Sparekassen har en meget stor overskudslikviditet, som er placeret på fondsmarkedene. Sparekassen vil fortsætte fremover med føre en forsigtig fondspolitik.

Den valgte investeringsstrategi for obligationsbeholdningen, har stor indflydelse på sammenhængen mellem regnskabsposterne rente af obligationsbeholdningen og kursreguleringer, og bør derfor ses i samlet sammenhæng. Sparekassen har ingen obligationer under regnskabsposten hold til udløb.

Den samlede indtjening af værdipapirer i egenbeholdningen, inkl. kursreguleringer af sektoraktier og eksklusive valutakursreguleringer, har haft følgende udvikling:

	2023	2022	2021	2020	2019
Rente af obligationsbeholdningen	11.402	3.347	3.309	3.096	3.068
Kursreguleringer	6.275	-21.808	-6.031	-2.186	-3.440
Resultat obligationer	17.677	-18.461	-2722	910	-372
Obligationbeholdning	433.338	416.392	435.910	443.697	408.456

	2023	2022	2021	2020	2019
Udbytte aktier	1.238	1.084	593	447	2.079
Kursreguleringer	3.543	1.258	8.491	4.059	13.360
Resultat aktier	4.782	2.342	9.084	4.506	15.439
Aktiebeholdning	86.167	72.428	67.615	57.773	48.723

Samlet fondsbeholdning	519.506	488.820	503.525	501.470	457.179
------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

Personaleudgifter samt aflønning af bestyrelse og direktion er steget med 14,7 % eller t.kr. 4.551 til i alt t.kr. 35.181. Stigningen skyldes primært den overenskomstmæssige lønstigning, besættelsen af to nye fuldtidsstillinger samt ekstraordinære og midlertidige personaleudgifter.

Øvrige administrationsomkostninger er steget med 13,9 % eller t.kr. 2.919 til i alt t.kr. 23.872. Stigningen kan bl.a. henføres til generelt stigende priser, som følge af den høje inflation. Samtidig har vi stærkt stigende it-udgifter, og vi kan ikke se, at det har medført de forventede rationaliseringer. Vi har ligeledes videreført flere samarbejdsaftaler i forbindelse med virksomheder, som assisterer os i forbindelse med bl.a. outsourcing, leverandørkontroller samt overholdelse af bilag 5 i ledelsesbekendtgørelsen vedrørende it m.v. Reglerne og tiltagene (hvidvask, persondatalovgivning, outsourcing, investorbekyttelse og IT m.v.), som EU, regeringen og folketinget indfører, medfører behov for yderligere it-udvikling og det er absolut ikke omkostningsfrit for pengeinstitutterne. Samtidig skal der løbende tilføres personalemæssige ressourcer til at udarbejde kontroller og rapporter til direktionen, bestyrelsen og offentlige myndigheder. Vi må konstatere, at det på både kort og lang sigt bliver kunderne, som kommer til at betale regningen for de lovgivningsmæssige tiltag og de mange rapporter, som vi pålægges som lokal sparekasse.

Samlet set er udgifterne til administration og personale steget med 14,5 % eller t.kr. 7.470 til i alt t.kr. 59.053.

Årets nedskrivninger på udlån og garantier er ændret med 3,1 mio. kr. fra 1,3 mio. kr. i 2022 til 4,4 mio. kr. 2023. I ændringen er der indregnet en stigning i de ledelsesmæssige tillæg på 2,0 mio. kr. Det samlede afsatte beløb til ledelsesmæssige tillæg andrager herefter 8,0 mio. kr. og udgør 1,7 % af posten udlån og andre tilgodehavende til amortiseret kostpris. Det ledelsesmæssige tillæg fordeler sig med 3,4 mio. kr. på stadie 1 og 4,6 mio. kr. på stadie 2. Det ledelsesmæssige skøn kan ligeledes fordeles med 3,0 mio. kr. på privatkundesegmentets og med 5,0 mio. kr. på erhvervskundesegmentet.

Generelt set er vores kunders økonomi god. På trods af de højere renter ser vi stadig en meget lav ledighed, hvilket er godt for kundernes økonomi. De store overenskomstmæssige lønstigninger er som et tveægget svær. Stigningerne er p.t. godt for kundernes privatøkonomi, men ikke godt for virksomhedernes omkostninger, der stiger. Virksomhederne vil forsøge at vælte omkostningerne over på forbrugerne. Det skubber til inflationen i opadgående retning, hvilket ECB og Danmarks Nationalbank forsøger at bekæmpe ved at holde renterne høje for at få inflationen ned omkring deres målsætning på 2 % om året.

*Magisk Marstal:
Sneklædte kajer og
betagende skøn himmel*

Selv om kunderne generelt set har det godt, så mærker vi, at det er de svageste grupper, som har sværest ved at få økonomien til at løbe rundt. Det er derfor vigtigt, at vi løbende er i kontakt med både privat- og erhvervskunderne, så vi kan opfange eventuelle likviditetsmæssige udfordringer så hurtigt som muligt. Derved får vi større muligheder for at hjælpe de enkelte kunder med deres udfordringer.

I Sparekassen har der i 2023, omregnet til heltid, gennemsnitligt været 40,8 ansatte. Det tilsvarende tal for 2022 androg 38,7.

Vores eksponeringer har en fornuftig sammensætning, hvor andelen af privatkunder andrager 61 % og andelen af erhvervskunder udgør 39 %. Erhvervskundernes andel er faldet fra 40 % i 2022 til 39 % i 2023. Vi vil i løbet af 2024 fortsætte arbejdet med at få en balanceret udvikling i både privat- og erhvervskunderne. Vi vil samtidig hermed arbejde mere målsat på at øge den forholdsmæssige andel af erhvervskundesegmentet, uden at tilsidesætte den gode spredning vi har inden for de enkelte brancher. Største enkeltstående erhvervskundegrupper er "landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri" samt "øvrige erhverv", som andrager henholdsvis 11 % og 8 % af de samlede eksponeringer. Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri er faldet fra 13 % og øvrige erhverv er uændret ift. 2022. Fordelingen på brancher fremgår af note 17.

Forretningsomfanget

Balancen er steget med 7,6 % eller 130,3 mio. kr. til i alt 1.850 mio. kr. ultimo 2023. Vores vækst i balancen er hovedsageligt sket via forøget indlån inkl. puljeindlån, som er steget med 5,2 % eller 77,7 mio. kr. til i alt 1.562,4 mio. kr. ultimo 2023. Samlet set medfører det, at Sparekassen har et meget stort indlånsoverskud på over 870,8 mio. kr. En sådan overskudslikviditet gør, at vi selv kan finansiere vores vækst, og at vi er uafhængige af kortsigtet låntagning på de nationale og internationale lånemarkeder. Vi har heller ikke i år udnyttet de forskellige låneordninger, som Danmarks Nationalbank har stillet til rådighed for pengeinstitutterne i Danmark. Samtidig er aktieporteføljen steget med 19,0 % eller 13,7 mio. kr. til i alt 86,2 mio. kr. ultimo 2023.

Sparekassens puljeordninger til pensionsindskud er øget med 17,7 % eller 33,8 mio. kr. til i alt 224,8 mio. kr. ultimo 2023. Året 2023 har givet fornuftige afkast på de forskellige investerings- og risikoprofiler, vi arbejder med i puljeordningerne. Kunderne får via puljeordningerne løbende investeret deres indskud og løbende tilpasset investeringerne til deres risikoprofil og tidshorisont. På lang sigt betyder det en optimering af kundernes afkast.

Samlet set er nettoudlånet steget med 5,1 % eller 22,8 mio. kr. til i alt 466,7 mio. kr. Stigningen skyldes, at der på trods af markedsforholdene har været pæn aktivitet i Sparekassen med mange nye kundeforhold. Vores strategi om at arbejde mod at blive Danmarks mest samfundsansvarlige sparekasse har vist sig at medføre, at langt flere kunder henvender sig for at høre, hvad vi har at tilbyde. Det har medført en solid tilgang af gode og solide privat- og erhvervskunder. Vi har i løbet af 2023 fortsat vores kontrollerede vækst på landbrugssiden. Baggrunden for væksten i erhvervsvirksomhederne og på landbruget er, at vi interesserer os for virksomhederne samtidig med at vi er tilgængelige og kan give hurtige svar og tilbagemeldinger. Dette opfattes af virksomhedslederne som en stor styrke.

Garantimassen er faldet med 12,9 % eller 34,1 mio. kr. til ialt 229,4 mio. kr. ultimo 2023. Vores garantistillelser er stort set faldet over en bred kam. Det skyldes bl.a., at aktivitetsniveauet på kreditforenings-sager har været meget lavt i 2023. Samtidig med at vi har øget vores automatisering på kreditforeningsområdet, så de enkelte kreditforenings-sager kan afsluttes meget hurtigere. Derudover blev aftalen med Totalkredit ændret i 2022 således, at vi ikke længere stiller løbende tabsgarantier for vores låneformidling igennem Totalkredit. Vi stiller alene en modregningsret i fremtidige indtægter fra formidlingen af Totalkreditlån. I forbindelse med DLR-kreditlån bogføres der løbende tabsgarantier.

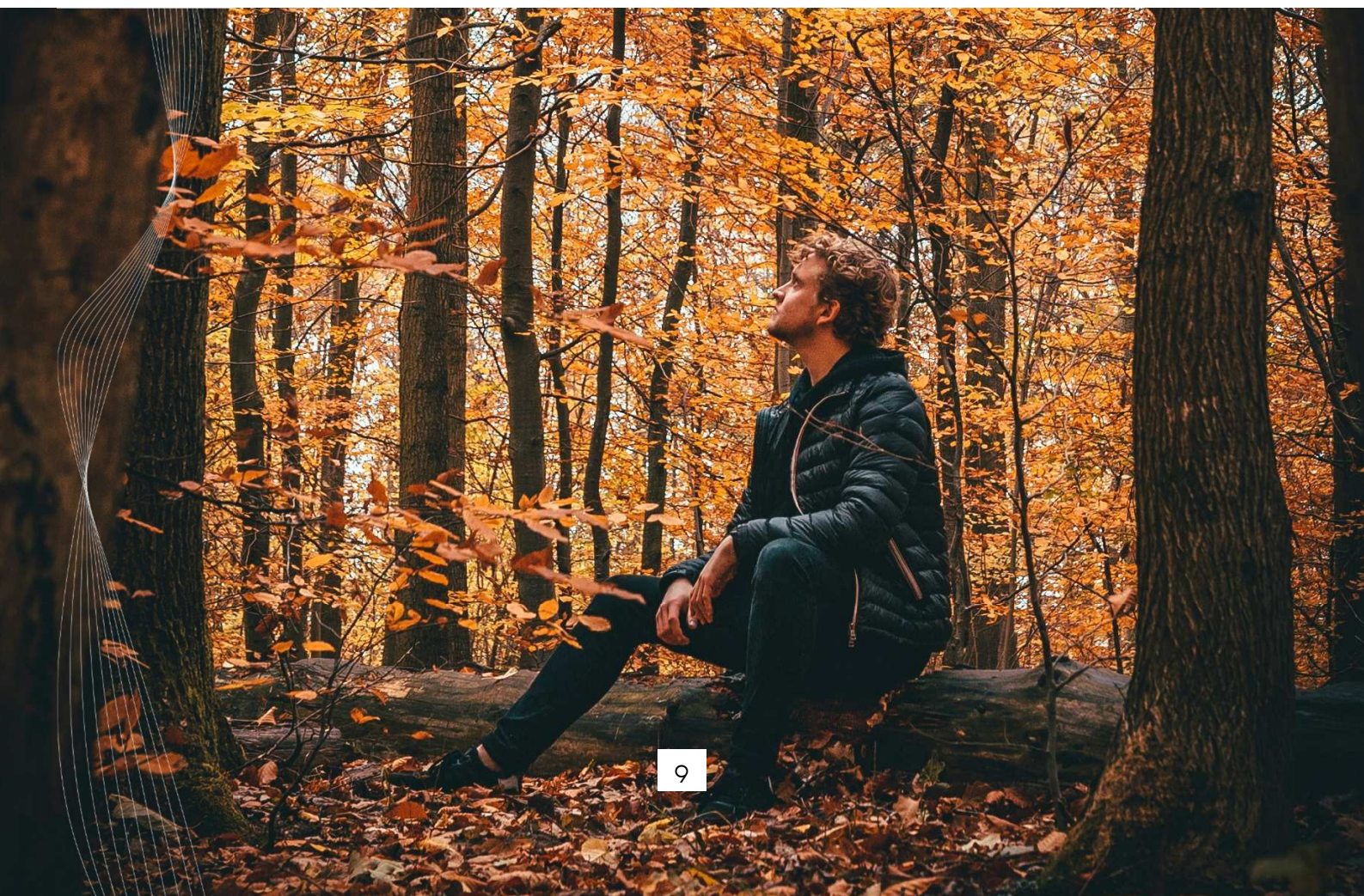
Sparekassen foretager stresstests af vores kunders økonomi. I den forbindelse stresstester vi f.eks. vores landbrugskunders årsrapporter således, at vi indkalkulerer en jordpris på t.kr. 100 pr. ha., såfremt landbrugsejendommen er beliggende på Ærø, og t.kr. 140 pr. ha., såfremt landbrugsejendommen er beliggende i det fynske område. Dette benyttes i forbindelse med vurderingen af egenkapitalen og dermed de enkelte kunders soliditet.

Generelt set er det vores opfattelse, at kundemassen har en fornuftig bonitet. Vi er beliggende i et område, hvor der i de seneste år ikke har været voldsomme udsving i priserne på de private ejendomme. Det er gældende i både opadgående og nedadgående retning. Vi er dog meget bevidste om, at ejendommenes værdier har været stigende, og at vi nu ser ind i en periode med stagnerende eller faldende aktivpriser.

Sparekassen udarbejder kreditrapporter, hvor de største og mest risikofyldte eksponeringer rapporteres hvert kvartal med henblik på at konstatere eventuelle faresignaler i eksponeringerne. Det er vores vurdering, at vi har langt overvejende gode og fornuftige eksponeringer med en god rating. Såfremt der under behandlingen konstateres væsentlige ændringer i positiv eller negativ retning, ændres kundernes bonitetskategori.

Det er Sparekassens vurdering, at udlånseksponeringerne skal afdækkes på bedst mulig måde, således at Sparekassens risici reduceres mest muligt. Vi ønsker at øge væksten på udlånet på kontrolleret vis. Vi ønsker en løbende positiv udvikling inden for både privat- og erhvervskundesegmenterne, således at vi til enhver tid har en passende og problemfri fordeling.

I vores vurderinger af de stillede sikkerheder anlægger vi en forsigtig vurdering. Vi har valgt at reducere værdierne med passende margin, alt efter hvilken sikkerhedstype, der ligger til grund for eksponeringerne. Dette er nøje beskrevet i Sparekassens interne forretningsgange, som løbende ajourføres.

Sparekassens kapitalbehov og likviditet

Sparekassen har gennem en længere periode haft en stabil og stor overskudslikviditet samt gode kapitalforhold. Som en ansvarlig sparekasse undersøger vi løbende mulighederne for adgang til kapital. Set i lyset af dette har Sparekassen udarbejdet en kapitalplan for de næste år. Planen indeholder fokus på en fortsat forbedring af driften samt fastholdelse og udvidelse af antallet af garantier. Begge forhold forbedrer Sparekassens kapitalprocent.

Kapitalgrundlag, risikostyring og kapitalbehov

Sparekassen skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter risikoprofilen. Ledelsen har valgt at opgøre kredit- og markedsrisikoen efter standardmetoden, og den operationelle risiko efter basisindikatormetoden. Det er fortsat ledelsens vurdering, at der ikke p.t. er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af kapitalen. Vedrørende risikostyring ligger de væsentligste risici på vurderingen af kreditter og på Sparekassens markedsrisici. En stigende rente vil påvirke Sparekassens markedsrisici i negativ retning, da obligationernes kurs vil falde og aktierne vil, alt andet lige, også levere lavere afkast og dermed påføre Sparekassen større kurstab. På kreditrisici er de væsentligste parametre vurderingen af kundernes økonomi, vurderingen af de stillede sikkerheder samt kundernes tilbagebetalingsevne. Dette overvåges i forbindelse med kundernes kreditudvidelse eller genforhandling af eksponeringerne, samt hvert kvartal i forbindelse med kreditgennemgangen.

For så vidt angår markedsrisici, har bestyrelsen udstukket retningslinjer herpå til direktionen. Økonomiafdelingen udarbejder månedlige rapporter om, hvorvidt direktionen overholder disse retningslinjer. Rapporterne forelægges på de ordinære bestyrelsesmøder. Sparekassens største kapitalrisici er, såfremt indtjeningen reduceres markant eller der opstår underskud i flere efterfølgende år. Garantkapitalen udgør en vigtig del af Sparekassens kapitalgrundlag. Hvis garantierne trækker større garantbeløb ud, vil Sparekassens kapitalgrundlag blive reduceret. Dette følges ligeledes månedligt på de ordinære bestyrelsesmøder, hvor der forelægges ændringer i garantkapitalen. Bestyrelsen har via vedtægterne mulighed for at stoppe tilbagekøb af garantbeviser, hvis den søgte nettoindløsningsramme fra Finanstilsynet overskrides, eller såfremt kapitalgrundlaget eller den solvensmæssige overdækning reduceres til et uacceptabelt niveau. Kapitalgrundlaget kan ligeledes blive reduceret, hvis Sparekassens resultat påvirkes negativt i forbindelse med større negative kursreguleringer på Sparekassens store fondsbeholdning. Kursreguleringer og positioner i markedet følges dagligt internt i Sparekassen, og bestyrelsen orienteres på de ordinære bestyrelsesmøder, hvor der er bevilget rammer for de forskellige eksponeringer på kapitalforvaltningen.

Pr. 31. december 2023, udgjorde Sparekassens egenkapital 228,0 mio. kr., hvilket er en stigning på 15,4 % eller 30,3 mio. kr. set i forhold til egenkapitalen ultimo 2022. At egenkapitalen stiger til dette niveau, skyldes primært Sparekassens positive resultat på 27,8 mio. kr. efter skat samt stigning i garantkapital. Kunderne har igen i år udvist stor tillid til Sparekassen, og øget deres garantindsbud med i alt 4,2 mio. kr. Vi er meget taknemmelige, og utrolig glade for den meget store lokale opbakning, som vores kunder har vist Sparekassen i 2023. Garantkapitalen er steget fra t.kr. 92.918 til i alt t.kr. 97.077 ultimo 2023. Det er en stigning på 4,5 %. Pr. 31.12.2023 har vi 3.770 garantier.

Den store stigning skyldes, bl.a. at vi igennem de seneste år har fået mange nye kunder, som oftest også bliver garant i løbet af en periode. Køber kunderne 20 garantbeviser, giver det adgang til lokalkonceptet, som giver attraktive kundefordele.

Sparekassens risikoeksponering er opgjort til 654,7 mio. kr., mens kapitalgrundlaget kan opgøres til 191,4 mio. kr. svarende til en faktisk kapitalprocent pr. 31. december 2023 på 29,2 %. Stigningen kan bl.a. henføres til, at Sparekassen har optaget et ansvarlig lån stort 15 mio. kr. i andet halvår 2023 således, at Sparekassen har et godt og solidt kapitalgrundlag, der giver mulighed for fortsat

udvikling af Sparekassen. Ledelsen har fastsat et kapitalmål på 4 % over kapitalkravet efter indfasning af buffere og NEP-krav.

I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at Sparekassen har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, hvilket er den kapital, der efter ledelsens vurdering som minimum skal til for at dække alle væsentlige risici.

Det individuelle solvensbehov er opgjort til 11,3 %, der blandt andet er fastsat ud fra ledelsens forventninger til fremtiden m.m. Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Sparekassen har på baggrund af de beregnede solvensbehov opgjort en umiddelbar overdækning på 117,8 mio. kr., som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent), og før indfasning af buffere og NEP-krav. Sparekassen har opgjort solvensbehovet efter en 8+ tilgang svarende til Finanstilsynets foretrukne metode.

Væsentlige uforudsete ændringer i vejledningen om tilstrækkeligt kapitalgrundlag, eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige solvensbehov, kan medføre, at Sparekassens kapitalmæssige overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan fortsat nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos låntagere påvirke Sparekassens solvensbehov væsentligt.

Der henvises til Sparekassens hjemmeside (www.sparekassen.dk) for en beskrivelse og uddybning af solvensbehovet for 2023.

Der henvises desuden til Sparekassens redegørelse for risikostyring 2023 for en uddybning af beskrivelsen af ny regulering, herunder en uddybning af den forventede betydning for Sparekassen.

*Privatrådgiver
Pia Andersen og
Jeanette Johansen.
Begge er at finde i
vores Svendborg
afdeling.*

Nedskrivningsegne passiver (NEP)

NEP-kravet har som formål at sikre, at det enkelte pengeinstitut har tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver (NEP) til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet. Hidtil har NEP-tillæg været et selvstændigt krav, fastsat af Finanstilsynet. Det er fortsat Finanstilsynet, som fastsætter kravet til NEP, men fremadrettet er NEP-kravet dynamisk, i takt med udviklingen i det opgjorte solvensbehov, idét NEP-kravet nu skal ses som summen af solvensbehovet og det hidtidige begreb NEP-tillæg. NEP-tillægget bliver på den måde en afledt effekt i forhold til solvensbehovet.

Ud over det individuelle solvensbehov på 11,2 % er kapitalbevaringsbufferen, fuld indfaset med 2,5 %, den kontracykliske kapitalbuffer, der ligeledes er fuldt indfaset med 2,5 %. Samtidig er NEP-tillægget, der er indfaset med 3,1 %, hvorefter det samlede krav til Sparekassens kapitalgrundlag udgør 19,3 %.

Sparekassens kapital situation ultimo 2023 i skematisk form:

Kapital	Mio. kr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.23	201,3	30,8
Kapitalbehov	73,9	11,3
Overdækning før buffere	127,4	19,6
Kapitalbevaringsbuffer	16,4	2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	16,4	2,5
NEP-tillæg	19,7	3,0
Overdækning efter bufferkrav og NEP-krav	74,9	11,5

Kommende kapitalkrav

Ejendomsselskaber

Det Systemiske Risikoråd har den 3. oktober 2023 henstillet til erhvervsministeren, at der aktiveres en sektorspecifik systemisk buffer for eksponeringer med ejendomsselskaber med en sats på 7% gældende fra 30. juni 2024. Erhvervsministeren har fulgt anbefalingen. For Sparekassen betyder det en anslået ekstra kapitalbelastning på omkring 0,5 %.

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal myndighederne for alle pengeinstitutter fastsætte et krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-krav) i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut. Det generelle afviklingsprincip for mindre og mellemstore pengeinstitutter, som Sparekassen følger, indebærer, at der skal foretages en kontrolleret afvikling af pengeinstituttet, hvor en del af instituttet sælges, og en del, som ikke umiddelbart vurderes at kunne sælges, rekapitaliseres på ny. NEP-kravet består af et tabsabsorberingsbeløb, der svarer til solvensbehovet, og et NEP-tillæg i form af et rekapitaliseringsbeløb.

NEP-kravet indfases frem mod 1. januar 2024, hvor kravet er fuldt gældende.

Finanstilsynet genberegner og fastsætter NEP-kravet én gang årligt, hvorfor NEP-kravet og indfasningen frem i tid ændrer sig fra år til år. I perioden 1. januar 2023 – 31. december 2023 udgjorde Sparekassens NEP-krav 14,3 procent, mens det af Finanstilsynet seneste fastsatte NEP-krav gældende fra 1. januar 2024 udgør 14,4 procent.

NEP-tillægget dvs. rekapitaliseringsbeløbet skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med ikke-foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter), der er efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation.

Sparekassen har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med egentlig kernekapital, eller med Senior Non-Preferred instrumenter.

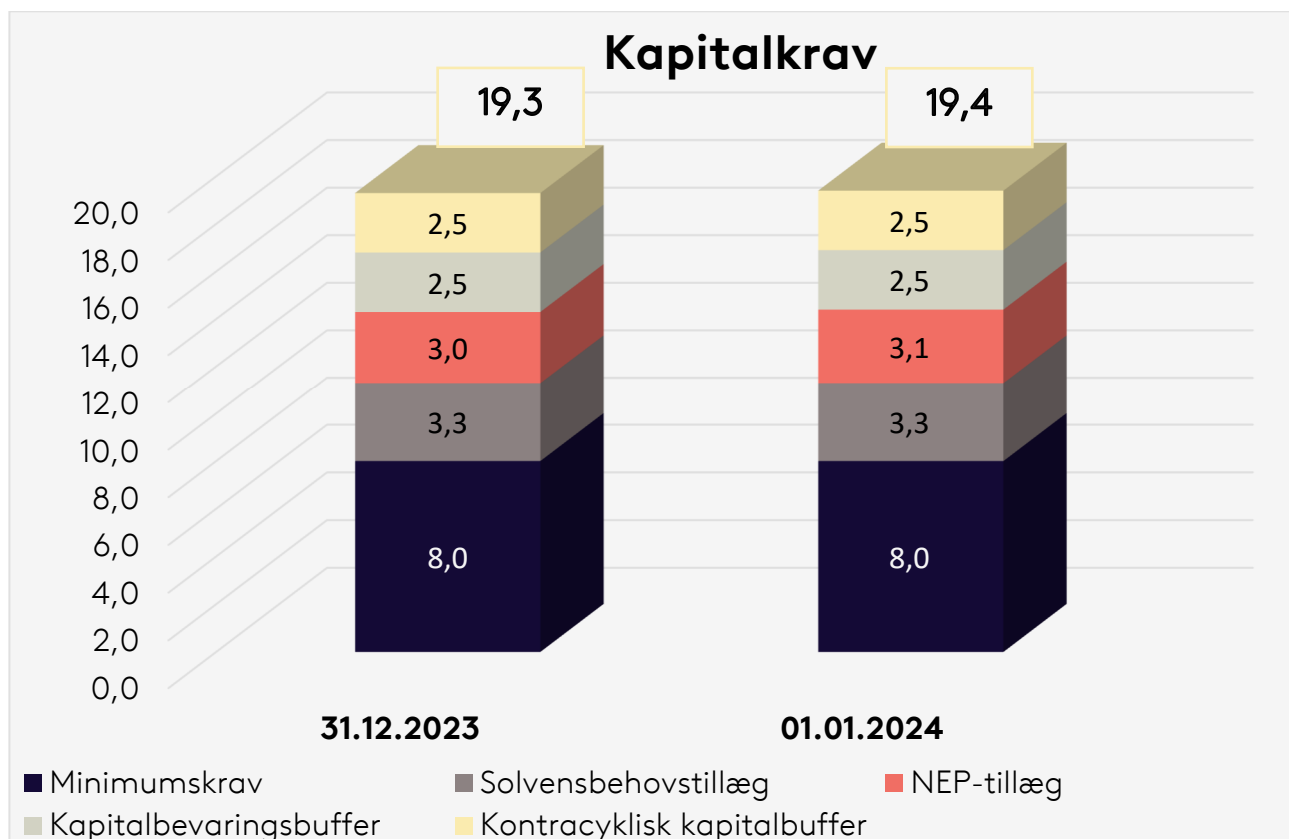
Sparekassens kapitalsituation (med udgangspunkt i kapitalen pr. 31.12.2023 ved fuldt indfaset bufferkrav og fuld indfaset NEP-krav (2024)).

Kapital	Mio. kr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.23	201,3	30,8
Kapitalbehov	73,9	11,3
Overdækning før buffere	127,5	19,6
Kapitalbevaringsbuffer	16,4	2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	16,4	2,5
NEP-tillæg	20,4	3,1
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	74,2	11,4

Status på fremtidig kapitalsituation

I takt med indfasningen af de kommende kapitalkrav frem mod 2024 vil kapitalkravet stige mærkbart.

Sparekassen arbejder løbende med kapitalplaner for at sikre, at vi til enhver tid kan honorere de kommende kapitalkrav. Nedenfor er lavet en illustration, som viser solvenskravet ultimo 2023, samt ved fuld indfasning primo 2024.

Sparekassen har ultimo 2023 en NEP-kapitalprocent på 30,8 og har dermed en komfortabel overdækning i forhold til solvenskravet ultimo 2023. Ved fuld indfasning af alle nu kendte kapitalkrav, vil Sparekassen, alt andet lige, allerede nu leve op til de kraftigt stigende krav.

Sparekassens bestyrelse har vedtaget, at Sparekassen skal have en solvensmæssig overdækning mindst 4 % point efter indregning af kapitalbevaringsbufferen, den kontracykliske buffer samt NEP-kravet.

Det er forventningen, at indtjeningen i de kommende år kan sikre, at Sparekassen løbende kan leve op til de kommende kapitalkrav med en fornuftig overdækning samtidig med, at Sparekassen kan leve op til sin rolle om et aktivt lokalt pengeinstitut, der har mulighed for at finansiere gode og solide lokale projekter.

På baggrund af Sparekassens kapitalplan forventes det, at kravet bliver opfyldt ved normal indtjening samt via tegning af garantkapital. Bestyrelsen og direktionen overvejer løbende, om der skal tilføres yderligere kapital, men p.t. er der ikke planer om dette. Vi har hjemtaget 15 mio. kr. ansvarlig kapital i andet halvår 2023.

Likviditet

Sparekassen opgør likviditetskravene på baggrund af "Liquidity Coverage Ratio" (LCR) og "Net Stable Funding Ratio" (NSFR). Lovgivningens krav til begge nøgletal er minimum 100 %. Den 31. december 2023 er Sparekassens LCR opgjort til 925 % mod 879 % i 2022 og NSFR er opgjort til 219 % mod 221 % i 2022. Sparekassen har fastsat et internt minimumskrav til LCR på 231 % og til NSFR på 125 %. Baseret på de nuværende krav har Sparekassen en betydelig overdækning på likviditetsberedskabet i forhold til lovens krav. Overdækningen er på 825 %, svarende til 832 mio. kr.

LCR-beredskabet er opgjort på baggrund af aktivernes forskellige likviditet, og hvordan disse vægter i opgørelsen af likviditetskravet:

	T.kr.	%
Level 1a aktiver	580.117	60
Level 1b aktiver	369.534	38
Level 2a aktiver	6.382	1
Level 2b aktiver	7.731	1
Total	963.763	100

Ledelsen vurderer fortsat, at Sparekassen har tilstrækkelig likviditet til fortsat drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, og hensættelser på garantier. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsafregningen for 2023 er på et niveau, der er forsvarligt. Vi henviser til beskrivelsen i note 2.

Tilsynsdiamanten

Sparekassen har i lighed med tidligere år opgjort de forskellige målepunkter i den såkaldte tilsynsdiamant. Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med en række grænseværdier. Ved udgangen af 2023 ligger Sparekassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående tabel. Vi vil til stadighed arbejde med pejlemærkerne.

Sparekassen har forholdt sig således til de fire pejlemærker i tilsynsdiamanten:

- Vi ønsker en meget tilfredsstillende likviditetssituation og ønsker ikke et likviditetsnøgletal under 150 %.
- Vi ønsker en kontrolleret udlånsvækst.
- Vi ønsker ikke en markant øget eksponering inden for ejendomssektoren.
- Vi ønsker ikke, at antallet af store eksponeringer øges markant.

Sparekassens tal er nedenfor sammenlignet med Finanstilsynets anbefalinger.

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Rise Sparekasse Pr. 31. december 2023
Summen af 20 største eksponeringer	<175 %	69,1 %
Udlånsvækst	<20 %	5,1 %
Ejendomseksponering	<25 %	3,9 %
Likviditetspejlemærke	>100 %	956 %

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Rise Sparekasse Pr. 31. december 2022
Summen af 20 største eksponeringer	<175 %	76,4 %
Udlånsvækst	<20 %	10,8 %
Ejendomseksponering	<25 %	3,3 %
Likviditetspejlemærke	>100 %	911 %

Sparekassens fremtidige udvikling er afhængig af kontrolleret vækst, og en nettoudlånsvækst 5,1 % i 2023 ligger lidt under vores langsigtede mål om en maksimal gennemsnitlig vækst på 10 % pr. år. Stigningen kan henføres til, at Sparekassen i 2023 har indgået en del nye kundeforhold med nye kunder. Likviditetspejlemærket er steget, hvilket skyldes, at vi har øget vores indskud i Danmarks Nationalbank samt at nettooutflowet er faldet.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i Sparekassens øverste ledelseslag samt øvrige ledelsesniveauer.

I Sparekassen tror vi på, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og hjælper os til at træffe bedre beslutninger. Vi arbejder derfor med at skabe større diversitet i organisationen, og har et mål om at skabe balance mellem mænd og kvinder i ledelsen af vores organisation.

Pr. 31. december 2023 har Sparekassen en ligelig fordeling med 4 bestyrelsesmedlemmer af hvert køn. Ud fra en konkret vurdering af Sparekassens forhold, herunder navnlig den branche vi

opererer inden for, samt de kompetencer, der følgelig skal være til stede i bestyrelsen, har Sparekassen opfyldt den langsigtede målsætning.

Politik for øvrige ledelsesniveauer

Vi har en personalepolitik, som sikrer lige muligheder for deltagelse i uddannelse, og dermed også lige muligheder for at deltage i lederuddannelser hos Finanssektorens Uddannelsescenter, Erhvervsskoler og Universiteter. Uddannelse og erfaring er vigtige faktorer, når der søges efter kandidater til de forskellige stillinger, som Sparekassen opslår. Kandidater, uanset køn, etnisk baggrund, handicap, seksuel overbevisning m.v., som opfylder stillingens kvalifikationskrav kan ansøge og komme i betragtning til stillinger i Sparekassen, herunder også de øvrige ledelseslag.

Sparekassen ønsker en ligelig repræsentation af begge køn i det øvrige ledelseslag. På sigt skal der arbejdes med en mere fleksibel ledelsesstruktur i Sparekassen.

Kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen

Bestyrelsen vurderer løbende, og mindst én gang årligt, de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med Sparekassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige, finansielle risici og forsikringsforhold. Der henvises yderligere til regnskabs note 3.

Whistleblower-ordning

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom, er der etableret et særligt system, hvori Sparekassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med, eller have mistanke om. Whistleblower-systemet er outsourcet, og bestyrelsen har ikke modtaget indberetninger i år 2023.

Revisionsudvalg

Sparekassens bestyrelse varetager opgaverne, som henhører til revisionsudvalget.

Vederlag til ledelsen

For at tiltrække og fastholde Sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionen og ledende medarbejders aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på Sparekassens risikoprofil, som er vedtaget af repræsentantskabet. Det fremgår heraf, at der alene kan aftales fast aflønning samt udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Anbefaling for god selskabsledelse

Bestyrelsen har forholdt sig til Komitéen for god Selskabsledelses anbefalinger som er offentlig tilgængelige. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

FinansDanmarks ledelseskodex

Bestyrelsen har forholdt sig FinansDanmarks ledelseskodex. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Samfundsansvar

Sparekassen tager, som det lokale pengeinstitut vi er, et stort samfundsansvar i det daglige virke. Udgangspunktet for vores lokale forankring er at udvise samfundsansvar i hele vores markedsområde.

Sparekassen foretager en årlig udlodning af midler til lokalsamfundets mange forskellige foreninger, som gør en forskel i vores lokalområder. Gaveuddelingen sker om foråret hvert år. Uddelingen sker til foreninger, kulturbegivenheder og gode lokale formål, som er medvirkende til at skabe trivsel og udvikling i lokalområderne. Sparekassen deltager ligeledes som sponsor i mange foreninger og ved mange lokale arrangementer. Sparekassen ønsker at bakke op om de lokale ildsjæle, som medvirker til, at der sker mange forskellige aktiviteter i lokalområderne, hvor vi er repræsenteret. Vi vil medvirke til udvikling, vækst og trivsel, sammen med de lokale ildsjæle, privatkunder og virksomheder, der hvor vi selv lever, bor og har vores hverdag.

I Sparekassens bestyrelse har bestyrelsesmedlemmerne en mangfoldighed, som er repræsenteret ved en ligelig kønsmæssig fordeling, en geografisk spredning og en fornuftig erhvervsfaglig repræsentation.

I Sparekassens ledelse har vi en differentieret kønsmæssig fordeling, og blandt Sparekassens personale er der ligeledes en differentieret kønsmæssig- og god geografisk repræsentation. Alle medarbejdere har lige mulighed for at deltage i kompetencegivende uddannelser, hvis de ønsker at gøre brug af det, eller hvis de har behov for at genopfriske faglige områder. Nogle af medarbejdere arbejder på deltid, fordi det passer bedst ind i deres familie- og privatliv. Rent aldersmæssigt, er der en overvægt af personer med en mange år på bagen, så vi ønsker på lang sigt at have flere yngre ansatte. De seneste år er vi begyndt på et generationsskifte ved bl.a. at ansætte unge som studentermedhjælpere eller finansuddannede i praktik. Det gør, at vi lettere kan vurdere dem i forbindelse med en kommende ansættelse.

*Simone Damborg Aistrup,
Finanstrainee i Haarby afdeling*

Sparekassen medvirker også til at fortælle om sektoren ved at afholde indlæg for studerende om økonomi, og om hvad de skal være opmærksomme på, når de flytter hjemmefra.

Miljømæssigt har Sparekassen investeret i og opsat to solcelleanlæg på hovedkontoret i Rise og i filialen i Flemløse. Der er også investeret i natsenkning i Rise samt indkøbt andele i vindmøller. I Svendborg filialen er der opsat varmepumper og anlæg, som reducerer strøm og varmekonsumet. Samtidig arbejder vi løbende på at udskifte vores belysning således, at vi også benytter mindre energi på det område. Alle disse tiltag er medvirkende til, at vi reducerer vores miljømæssige belastning og reducerer vores CO2 udslip.

Ser vi på en samlet opgørelse af Sparekassens el-forbrug samt produktionen af el fra solceller samt vindmøller, så har vi igennem flere år produceret mere el end vi har forbrugt. Elforbruget er således afdækket af CO2-neutrale produktionsformer.

Vi har igangsat en løbende udskiftning af Sparekassens reklameartikler, hvilket betyder at en større og større del bliver lavet af mere miljøvenlige materialer.

Vi ønsker at skabe langsigtede optimale resultater for vores kunder, medarbejdere, garanter, lokalsamfundet og Sparekassen, så vi kan drive pengeinstitut nu og mange år frem.

Sparekassens produktudbud omfatter to puljer til energi lån. Vi har afsat to gange 20 mio. kr. til henholdsvis energi billån og energiforbedringer til boliglån.

På investerings siden sætter vi barren højt, i forhold til det vi forventer af vores samarbejdspartnere og de produkter vi formidler. Både Sparinvest og BankInvest har en flot historik med at implementere de resolutioner, som især FN har udstukket, i deres investeringsstrategier.

Begge udbydere har en bred palette af investeringsafdelinger, som tænker Miljø og bæredygtighed ind i deres investeringsvalg.

De har begge to i dag en række fonde der opfylder EU taksonomien til de bedst klassificerede fonde. De såkaldte artikel 9 fonde.

I 4. kvartal 2023 kom begge således også med en fossilpolitik, der sætter rammerne for, hvilke investeringer der må indgå, og ikke mindst en plan for afviklingen af de selskaber, der falder udenfor.

De vigtigste parametre i investeringsvalget udgøres af:

[UN Global impact \(1999\)](#)

Retningslinier for socialt ansvar

[UN PRI \(2009\)](#)

Seks ambitionsprincipper, hvor målet er at bæredygtighed bliver et omdrejningspunkt hos investorer, og ligeledes hvordan man som investor kan udøve aktivt ejerskab

[FN's verdensmål \(2015\)](#)

17 konkrete områder, der dækker bredt over ligestilling, anstændige løn/arbejdsvilkår, hindre ulighed, adgang til rent vand, klimaindsats og ansvarligt forbrug/produktion

[Fossilpolitik \(2023\)](#)

[BankInvest](#)

[Sparinvest](#)

Begge samarbejdspartnere tager i deres produktudvikling og udvælgelse af investeringsmuligheder udgangspunkt i ovennævnte. Der foreligger empiri på, at det kan ske uden at tilsidesætte ønsket om afkast, hvilket øger opfattelsen af, at det er den rigtige vej at gå.

I det forgangne år er udviklingen intensiveret bl.a. med ovennævnte fossilpolitik. Antallet af fonde i artikel 9 og 8+ er steget.

Bæredygtighedspræferencer er nu en fast del af vores spørgeramme, når kunder søger investeringsrådgivning, og er stadig med til at bidrage til et bredere kundekendskab, og er stadigvæk helt i tråd med Sparekassens formål.

Vores samarbejdspartner på Livsvarige pensioner, AP Pension, har også fokus på bæredygtighed, hvor såvel nye som bestående kunder på egen hånd kan vælge graden af bæredygtighed i deres investering.

På kreditforeningsområdet arbejder både Totalkredit og DLR-kredit med den grønne omstilling. De deltager i og præger debatten om de forskellige parametre og rammevilkår, der fremover skal opfyldes, hvis et kreditforeningslån skal være bæredygtigt. Begge forventer stigende efterspørgsel efter bæredygtigt lån, som helt sikkert vil afhænge af forskellige ejendommens energimærkning og flere andre kriterier, afhængigt af hvilken type ejendom der er tale om. Bæredygtig finansiering er kommet for at blive, og vil være i stor udvikling i de kommende mange år. Totalkredit tilbyder hjælp inden for flere forskellige områder inden for den grønne omstilling og har i den forbindelse udviklet en energiberegner. Derudover giver de bl.a. tilskud til udskiftning af gas- oliefyr samt mulighed for at opnå favørpriser på energitjek.

Handlingsplan for reduktion af CO2-aftrykket fra investeringsprodukter

Rise Sparekasse bakker op om den grønne omstilling og de mange tiltag, der tages på dette område.

Finanssektoren, herunder vores samarbejdspartnere, er i en god proces med udviklingen af flere gode og nye tiltag, som på sigt giver os beregninger og rapporter af data på området. Vi vil over tid i stigende grad tænke bæredygtighed ind i vores forretningsmodel, og derved yde en endnu større indsats for bl.a. reduktion af CO2-udledningen. Som et mindre pengeinstitut, der udgør en beskeden del af danske pengeinstitutters samlede arbejdende kapital, dermed fokusere primært på at bakke op om de tiltag som iværksættes på sektorniveau og via samarbejdspartnere.

Vi bakker op om de anbefalinger som Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019. I 2021 fremlagde Sparekassen sin første årlige handlingsplan for reduktion af CO2 aftrykket på vores investeringsprodukter. Handlingsplanen opfattede en del af investeringerne på vores kunders vegne, samt dele af Sparekassens egenbeholdning af investeringsprodukter, og var således den først i en række som løbende udvides med yderligere data. Vi har 2023 arbejdet videre med at forfine modellen, således at vi har fået langt flere data med i rapporten. Vi har offentliggjort handlingsplanen på:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Handlingsplan for reduktion af CO2-aftrykket fra udlån

Forum for Bæredygtig Finans anbefalede i 2019 desuden, at vi i forbindelse med årsrapporten for 2023 ligeledes skulle fremlægge en handlingsplan for reduktion af CO2 aftrykket på vores udlånsområde. Vi har offentliggjort handleplanen på:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Denne handlingsplan er vores første, hvad angår udlån, så handlingsplanen anskueliggør og afspejler, hvor Sparekassen står aktuelt. Vores fokus vil være løbende at skabe gennemsigtighed med henblik på at identificere de udlån, hvor der er det største CO2-reduktionspotentiale, for derigennem at gå i dialog med kunderne om en CO2 reduktionsplan.

Rise Sparekasse tilbyder i dag en række attraktive udlånsprodukter, især inden for finansiering af ejendomme og biler. Disse udlånsprodukter, der er rettet mod at nedbringe kundernes CO2-aftryk, er dels udviklet i Rise Sparekasse og dels sammen med vores samarbejdspartnere inden for realkreditområdet – Totalkredit og DLR-kredit.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtruffet forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Forventet udvikling 2024

I 2024 forventes stigende indtægter og stigende omkostninger. Vi forventer, at indtægterne stiger lidt mere end omkostningerne.

Nedskrivningerne forventes at ligge på et niveau omkring 1 % af udlånet.

Resultatet før skat forventes at udgøre mellem 17 og 20 mio. kr. for 2024.

Der er som altid væsentlig usikkerhed med hensyn til kursreguleringer og nedskrivninger. Året 2024 vil være præget af stor usikkerhed, da der p.t. er flere konfliktområder i verden, som vil kunne få afgørende betydning for samfundsøkonomien. Hvis inflationspresset ikke aftager og nærmer sig de to procent, som centralbankerne forventer, vil det, alt andet lige, påvirke renteutviklingen.

Sparekassens ledelse

Rise Sparekasses organisation og ledelse:

Sparekassen har, som en selvejende institution og som en finansiel virksomhed under tilsyn af Finanstilsynet, organiseret selskabsledelsen på følgende måde:

- Garanter / garantmøder
- Repræsentantskab / repræsentantskabsmøder
- Bestyrelse / bestyrelsesmøder
- Direktion

Repræsentantskabet:

Repræsentantskabet består af 50 medlemmer, der vælges på garantmøder.

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen.

Repræsentantskabet er Sparekassens øverste myndighed og mødes mindst én gang årligt.

Bestyrelse og direktion:

Bestyrelsen består pt af 8 medlemmer, hvoraf ét er valgt af medarbejderne.

Det tilstræbes, at bestyrelsen har gode kompetencer, en fornuftig aldersfordeling samt en bred erhvervs-mæssig baggrund.

Den finansielle lovgivning stiller krav om, at ledelsen i et pengeinstitut opfylder en lang række betingelser vedrørende egnethed (kvalifikationer og erfaring) samt hæderlighed. Bestyrelsen har gennemført en selvevaluering på dette område. Dette arbejde har givet de enkelte bestyrelsesmedlemmer større og mere konkret indsigt i bestyrelsesarbejdet. Bestyrelsesmedlemmerne deltager løbende i kurser og uddannelse, så deres viden opdateres og ajourføres løbende.

Bestyrelsen har ansvaret for at udnævne en direktion, der udgør den daglige ledelse. Bestyrelsen skal derudover godkende Sparekassens strategier og drøfte spørgsmål af principiel karakter med den daglige ledelse. Herudover er det bestyrelsens opgave at fastsætte rammerne for Sparekassens samlede risici og grundlaget for kontrolaktiviteterne, samt at kontrollere overholdelsen af disse. Bestyrelsen mødes mindst 8 gange om året.

LEDELSESERHVERV

Bestyrelse og direktionens ledelseshverv:

Bestyrelsen

Formand: Gårdejer Leif Juul Sørensen

- Formand i Ærøskøbing Vandværk amba, 5970 Ærøskøbing

Næstformand: Leder Ole Kjær Jensen

- Bestyrelsesmedlem i Flemløse Badminton forening
- Bestyrelsesmedlem i Flemløse/Voldtofte Landsbylaug

Økonomirådgiver Charlotte Brøgger

- Bestyrelsesmedlem i HIF Fodbold

Personalekonsulent Anne Jeppe Nielsen

- Bestyrelsesmedlem i RSI's venner.

Direktør Niels Riis

- Direktør i Naturrådgivningen ApS
- Direktør i Niels Riis Holding ApS

Direktion

Direktør Bjarne V. Nielsen

- Bestyrelsesmedlem i Nærpension A/S

Bestyrelsens forslag til forrentning af garantkapitalen

Sparekassens forrentning af garantkapitalen indregnes direkte over egenkapitalen, og bestyrelsen foreslår en forrentning af garantkapitalen på 4,0 %, svarende til t.kr. 3.749 for regnskabsåret 2023.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2023 – 31.12.2023 for Rise Sparekasse.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2023 og resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2023 – 31.12.2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Rise, den 29. februar 2024

Direktion

Bjarne V. Nielsen
Direktør

Bestyrelse

Gårdejer Leif Juul Sørensen, formand

Leder Ole Kjær Jensen, næstformand

Økonomirådgiver Charlotte Brøgger

Restauratør Pia Fuglsang

Rådgiver Maj-Britt Kisby, medarbejdervalgt

Personalekonsulent Anne Jeppe Nielsen

Direktør Niels Riis

Gæstgiveriejer Steen Rønne

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til repræsentantskabet i Rise Sparekasse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Rise Sparekasse for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Sparekassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Rise Sparekasse den 30. marts 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er valgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet, sammenhængende opgaveperiode på 7 år frem til og med regnskabsåret 2024.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier.	Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Udlån udgør for Sparekassen 466,7 mio. kr. pr. 31. december 2023, og garantier udgør 229,4 mio. kr. (udlån udgjorde 443,9 mio. kr. og garantier udgjorde 263,5 pr. 31. december 2022). Der er udgiftsført nedskrivninger på udlån og garantier på 4,4 mio. kr. (netto) i perioden 1. januar – 31. december 2023 i regnskabet. (Der er udgiftsført nedskrivninger 1,3 mio. kr. i perioden 1. januar – 31. december 2022).</p> <p>Fastlæggelsen af forventede nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsesmæssige skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån i Sparekassen er revisionen af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis og ledelsen har beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 1, 2 og 3 i regnskabet.</p> <p>De forhold vedrørende udlån, som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikation af eksponeringer, som er kreditforringet. • Parametre og ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel for fastlæggelsen af de forventede tab i stadie 1 og 2. • Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme, herunder ledelsesmæssige skøn knyttet til fastlæggelsen af forventede tab i stadie 3 • Vurdering af konsekvenserne af begivenheder, som modellerne ikke i forvejen tager højde for, både i form af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg til modellerne. 	<p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af Sparekassens relevante forretningsgange for udlån, test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån og herunder størrelsen af nedskrivningerne samt hensættelserne til tab på garantier.</p> <p>Vores revisionshandlinger har bestået af test af relevante kontroller vedrørende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Løbende vurdering af kreditrisikoen. • Vurdering og validering af input og forudsætninger anvendt i beregning af nedskrivningerne samt hensættelser til tab på garantier i stadie 1 og 2. • Fastsættelse af ledelsesmæssige skøn i modellen og i stadie 3. <p>Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stikprøvevis gennemgang af eksponeringer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af kreditforringelse af udlån samt hensættelser til tab på garantier. • Indhentet og evalueret systemrevisionserklæring fra Sparekassens datacentral, der omfatter en vurdering af Sparekassens opgjorte parametre og korrekt inddeling i stadier. • Udfordring af de væsentlige forudsætninger i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på objektivitet og det anvendte datagrundlag. • For udlån klassificeret i stadie 3, har vi stikprøvevist testet, at det opgjorte nedskrivningsbehov samt hensættelser til tab på garantier er i overensstemmelse med lovgivningens retningslinjer herom, herunder anvendte sikkerhedsværdier og scenariefastsættelse. • Udfordring af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg til modellerne i relation til konsekvenserne af begivenheder, som modellerne ikke i forvejen tager højde for.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Sparekassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Rise, den 29. februar 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Anders Oldau Gjelstrup
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 10777

RESULTATOPGØRELSE

Beløb i 1.000 kr.	Note	2023	2022
Renteindtægter	6	65.968	31.154
Negative renteindtægter	7	0	586
Renteudgifter	8	4.079	468
Positive renteudgifter	9	0	3.894
Nettorenteindtægter		61.889	33.994
Udbytte af aktier m.v.		1.237	1.084
Gebyrer og provisionsindtægter	10	29.910	33.216
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		1.235	1.548
Nettorente- og gebyrindtægter		91.801	66.746
Kursreguleringer	11	10.087	-20.501
Andre driftsindtægter		9	0
Udgifter til personale og administration	12	59.053	51.583
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		1.967	1.450
Andre driftsudgifter	13	15	37
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	14	4.407	1.323
Resultat før skat		36.455	-8.148
Skat	15	8.635	-3.310
Årets resultat		27.820	-4.838
Totalindkomst:			
Årets resultat		27.820	-4.838
Årets totalindkomst		27.820	-4.838
Forslag til resultatdisponering			
Rente til garantierne		3.749	2.211
Overført til/fra egenkapitalen		24.071	-7.049
I alt anvendt		27.820	-4.838

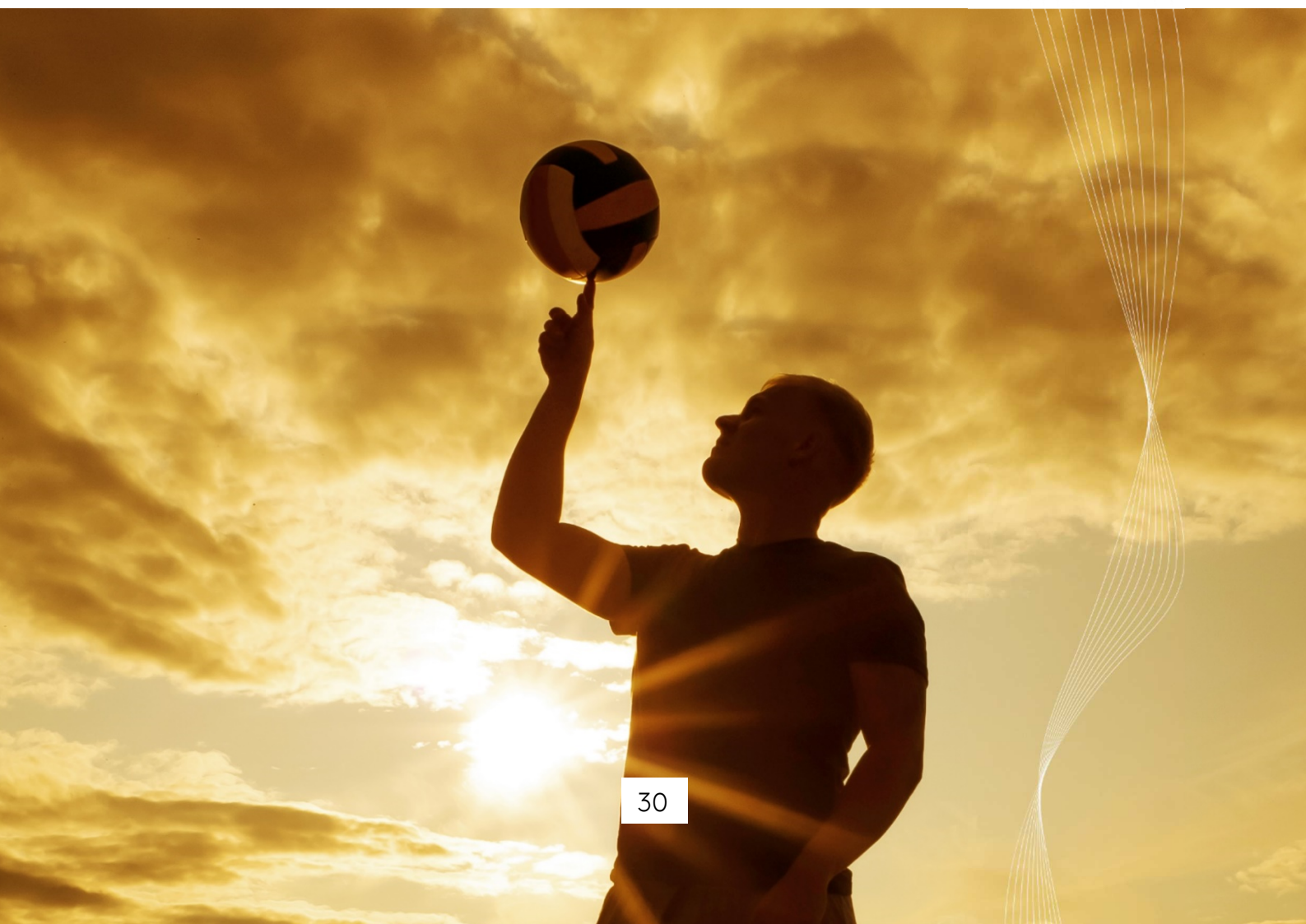
BALANCE

Beløb i 1.000 kr. - Pr. 31.12.	Note	2023	2022
Aktiver			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende hos centralbanker		568.436	534.701
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	16	39.026	33.884
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	17	466.728	443.944
Obligationer til dagsværdi	18	433.338	416.392
Aktier m.v.	19	86.167	72.428
Aktiver tilknyttet puljeordninger	20	224.805	190.998
Grunde og bygninger i alt	21	8.687	9.359
Domicilejendomme		8.687	9.359
Øvrige materielle aktiver	22	1.109	1.662
Aktuelle skatteaktiver		2.097	169
Udskudte skatteaktiver	23	2.099	4.028
Andre aktiver		13.393	8.888
Periodeafgrænsningsposter		4.082	3.168
Aktiver i alt		1.849.966	1.719.621
Passiver			
Gæld			
Indlån og anden gæld	24	1.337.553	1.293.633
Indlån i puljeordninger	25	224.805	190.998
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	26	9.973	9.954
Andre passiver		28.856	25.161
Periodeafgrænsningsposter		487	536
Gæld i alt		1.601.673	1.520.282
Hensatte forpligtelser			
Hensættelser til tab på garantier		2.406	779
Andre hensatte forpligtelser		3.070	928
Hensatte forpligtelser i alt	17	5.476	1.707
Efterstillede kapitalindskud	27	14.853	0
Egenkapital			
Garantkapital		97.077	92.918
Foreslået rente til garantier		3.749	2.211
Overført overskud		127.138	102.503
Egenkapital i alt		227.964	197.632
Passiver i alt		1.849.966	1.719.621

Øvrige noter 1-5 og 28-31

EGENKAPITALOPGØRELSE

Beløb i 1.000 kr.	Garant- kapital	Foreslået rente til garanter	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2022	85.907	1.974	109.114	196.995
Årets resultat	0	2.211	-7.049	-4.838
Udbetalt rente til garanter	0	-1.974	5	-1.969
Skat af rente til garanter	0	0	433	433
Tilgang garantkapital	11.866	0	0	11.866
Afgang garantkapital	-4.855	0	0	-4.855
Egenkapital 31. december 2022 / 1. januar 2023	92.918	2.211	102.503	197.632
Årets resultat	0	3.749	24.071	27.820
Udbetalt rente til garanter	0	-2.211	8	-2.203
Skat af rente til garanter	0	0	555	555
Tilgang garantkapital	11.490	0	0	11.490
Afgang garantkapital	-7.331	0	0	-7.331
Egenkapital 31. december 2023	97.077	3.749	127.137	227.964

NOTER

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for Rise Sparekasse er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

Vi har valgt at præsentere den anvendte regnskabspraksis, som har særlig betydning for regnskabsaflæggelsen i note 1. Præsentationen af den øvrige anvendte regnskabspraksis fremgår af note 31.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Ændringer i udskudt skat som følge af ændringer i regnskabsmæssige skøn.

Det regnskabsmæssige skøn vedrørende udskudt skat er pr. 1. januar 2023 ændret som følge af implementeringen af "arne skatten" og herved en ændring i skattesatsen fra 2022 til 2024, som følge af ændringer i selskabsskatteloven, skatteforvaltningsloven, skattekontrolloven og ligningsloven. Ændringerne relaterer sig til indførelsen af "Samfundsbidrag fra den finansielle sektor og fradragsloft over lønninger" pr. 9. juni 2022.

Ændringen i det regnskabsmæssige skøn er sket som følge af en forskydning i, hvornår det udskudte skatteaktiv, forventes at kunne anvendes, da beregningen af aktivet ændres med de forskellige skattesatser.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og Sparekassens forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af renter og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og efter første indregning måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning, finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, afledte finansielle instrumenter og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Sparekassens udlån, tilgodehavende renter og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og rente på det udestående beløb.

Finansielle forpligtelser klassificeres og måles ved første indregning til amortiseret kostpris bortset fra følgende finansielle forpligtelser, der efter første indregning måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen, herunder afledte finansielle instrumenter
- Forpligtelser med et eller flere indbyggede afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Udlån, måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Nedskrivninger og hensættelser foretages, når der er indtruffet objektive indikationer på kreditforringelse. Nedskrivninger og hensættelser er baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

- Stadiet 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadiet beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Der har i regnskabsperioden ikke været ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder, som blev lagt til grund for opgørelsen i forbindelse med overgangen til de nye nedskrivningsregler 1. januar 2018.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på Sparekassens rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af SDC som er Sparekassens datacentral og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadiet 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (stadiet 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter, om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning, når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12 måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet.

Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadiet 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det Sparekassens vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Kreditforringede aktiver (stadie3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller
- Når Sparekassen eller andre långivere yder lempelse i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion:
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes løbende for indikation på kreditforringelse, hvilket sker i forbindelse med bevilling og genbevilling af eksponeringerne. Hvert kvartal i forbindelse med udarbejdelsen af kreditrapporten, forevises eksponeringer over 2 % af kernekapitalen efter fradrag. Samtidig forevises liste med eksponeringer over t.kr. 300 som udviser forhøjet eller særlige risici.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt ud.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende informationer, herunder makroøkonomiske forhold.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD).

Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af Sparekassens datacentral (SDC) ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelse igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids-PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetalinger af renter og afdrag, samt yderligere træk på kredittilsagn. Sparekassens Datacentral (SDC) fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som Sparekassen forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tiden inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssige henseende antages at indtræffe en "langtidsligevægt" opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Løbetider over 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer Sparekassens Datacentrals (SDC) estimater i de enkelte sektorer og brancher. Sparekassen foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Sparekassen foretager ved hvert kvartalsskifte en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Der foretages korrektioner vedrørende forventede kreditmæssige ændringer med baggrund i usikkerheden omkring inflationsudviklingen, renteutviklingen, evt. fremtidig Co2 afgift på landbruget samt ikke mindst det at der er krig i Europa og Mellemøsten, med hvad der følger deraf af usikkerheder. Sparekassen de sidste par år haft en pæn tilgang af gode nye landbrugskunder. Privatkunderne med variabel forrentede kreditforeningslån mærker et pres større på deres økonomiske råderum. Der henvises til note 17 for en nærmere beskrivelse af de ledelsesmæssige tillæg.

Nedskrivninger i stadie 3:

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og Sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammeneveje opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien for variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist.

Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor Sparekassen bliver delvis indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter, efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervskunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, der foretages en rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sagerne til inddrivelse via et inkassoselskab, som står for inddrivelsen af gælden.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindeligt anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Øvrige ændringer indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentlig anerkendt pris, fastsætter Sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af nylige transaktioner mellem uafhængige parter af tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor der ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af Sparekassens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af Sparekassens aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter.

Noter

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2023 er:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked
- Måling af domicilejendomme
- Måling af udskudte skatteaktiver

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningerne kan være væsentlig.

Måling af udlån bliver, alt andet lige, påvirket af krigen i Europa og Mellemøsten, inflationens- og renteutviklingen samt de generelle prisstigninger m.v. og de heraf afledte konsekvenser på samfundsøkonomien, hvilket har medført at vi følger kundernes økonomiske situation ekstra tæt. Vi har løbende kontakt med vores erhvervs kunder for at høre hvordan situationen er p.t. Privatkunderne har vi kontaktet flere gange via brev og SMS, om at det er vigtigt, at de tager kontakt til os, såfremt deres økonomiske situation forværres. Jo før vi kommer i dialog jo større chance er der for at vi kan hjælpe de kunder inden i kommer i økonomisk uføre.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervs ejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som Sparekassen anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravet på disse ejendomme ligger pt. i al væsentlighed i intervallet 7 % til 10 %.

Afkastets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelses stand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang m.v.

Værdierne på særligt landbrugsejendomme er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er sparsom. Således konstaterer Sparekassen stort set ingen handel med den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især disse låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugseksponeeringer er værdien af

landbrugsjord. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugseksponeeringer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der benyttet en DLR-kreditvurdering med et passende forsigtigt haircut.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed om den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom kunderne på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer at visse boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Noter

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder (fortsat)

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case" og "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftede med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det være nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til indarbejdelsen af konsekvenserne af krigen i Europa og Mellemøsten, med deraf følgende forsinkelser i varetransporten mellem verdensdelene samt hvordan inflationen, råvarer priserne samt renten udvikler sig. Erhvervs kunderne er påvirket af råvarepriserne samt de store overenskomstmæssige lønstigninger, mens privatkunderne er påvirket af at renten har været stigende. Konsekvensen for privatkunderne kan blive, at rådighedsbeløbene mindskes og dermed deres evne til at afvikle på udlån og kreditter. Det vil, alt andet lige, gå værst ud over de kunder som har en spinkel økonomisk situation. Erhvervs kunderne kan sikkert presse nogle af udgifterne over på kunderne.

Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige tillæg er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med et skøn.

De ledelsesmæssige skøn er præsenteret i note 17 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende m.v.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg eller indfrielse på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata. Værdiansættelser baseret på værdiansættelsesteknikker er i større omfang baseret på ledelsesmæssige skøn.

Måling af unoterede aktier

Måling af unoterede aktier i form af aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen.

For øvrige unoterede aktier, hvor observerbare priser ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part.

Noter

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder (fortsat)

Måling af domicilejendomme

Fastsættelsen af den omvurderede værdi af vores domicilejendom er forbundet med et væsentligt skøn. Skønnet knytter sig til fastlæggelsen af ejendommenes forrentningskrav. Som et supplement hertil har Sparekassen ultimo 2022 indhentet mæglervurderinger vedrørende Sparekassens domicilejendomme med det formål at fastsætte værdien af de enkelte ejendomme. Domicilejendommene udgøres af lokaler, hvorfra der udøves aktiv bankvirksomhed samt tilhørende kælder- og loftlokaler til bankinstallationer m.v. I forbindelse med værdiansættelsen er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til alternative anvendelsesmuligheder, som de enkelte lokaler vurderes at have.

Måling af udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelse af, hvor stort et beløb der kan indregnes for udskudt skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelse af fremtidige skattepligtige overskud. Budgetter over Sparekassens udvikling er forbundet med skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelse af fremtidige skattepligtige overskud.

Sparekassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med Sparekassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici

Sparekassen har defineret en profil for de risici, som Sparekassen maksimalt ønsker at påtage sig. Profilen er beskrevet i direktionens instruks, og der følges op på hvert af de ordinære bestyrelsesmøder i forhold til udnyttelse af de tildelte rammer.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker Sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen. Økonomiafdelingen foretager uafhængig kontrol heraf i Sparekassen.

Kreditrisiko

De væsentligste risici i Sparekassen vedrører i sagens natur kreditrisiko. Sparekassens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Modparter til derivater er begrænset til at være kreditinstitutter, der har en høj kreditværdighed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Sparekassen har forretninger med. Større udlån er dækket ved tilstrækkelig likvid sikkerhed.

Sparekassen følger løbende udlån og garantier over 1,2 mio. kr. på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges på gruppevis. Såfremt der opstår objektive indikatorer, som viser, at der kan opstå et konkret problem med en eksponering, flyttes denne til individuel overvågning.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Den samlede krediteksponering er sammensat af balanceførte og ikke balanceførte poster. Eksponeringen omfatter både den almindelige bankforretning og handelsaktiviteterne.

Standardvilkår

Sparekassens udlån er bevilget baseret på rammerne i kreditpolitikken, og under hensyntagen til en række standardvilkår.

Erhvervs kunder: Typisk kan Sparekassen opsige eksponeringen uden varsel. Der stilles krav til, at kunden løbende indleverer økonomiske oplysninger til Sparekassen.

Privat kunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra Sparekassens side på 3 måneder, medmindre der foreligger misligholdelse eller anden forfaldsgrund. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ændringer i eksisterende udlån.

Sikkerhederne vurderes efter nærmere retningslinjer, som er beskrevet i de interne forretningsgange. Sikkerhedsværdien varierer alt efter hvilket aktiv, som pantsættes til sikkerhed for kundernes eksponeringer med Sparekassen.

Krediteksponeringer og væsentlige koncentrationer af kreditrisici

Krediteksponeringer er opgjort som summen af udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier. Eksponeringen er opgjort før nedskrivninger og hensættelser.

Sparekassen klassificerer kunderne i grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde. Klassificeringen sker for privatkunder på baggrund af rådighedsbeløb, gælds faktor og reel formue, mens erhvervs kunder klassificeres efter indtjening, egenkapital (solvens) og evnen til at generere pengestrømme.

Sparekassen fordeler de samlede eksponeringer før nedskrivninger/hensættelser på brancher, hvor udviklingen inden for den enkelte branche overvåges.

*Farverige Årø:
En vintermorgen
med sneklædte tage*

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

2023

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
2a/3	416.401	49.755	0	466.157
2b	299.587	66.618	0	366.205
2c	23.239	13.072	0	36.311
OIK	408	18.499	41.617	60.524
Total	739.635	147.944	41.617	929.197

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
• Landbrug	85.754	17.747	0	103.501
• Industri og råstofudvinding	23.571	6.139	839	30.549
• Energiforsyning	8.011	530	0	8.541
• Bygge- og anlæg	29.596	8.189	315	38.101
• Handel	21.010	4.226	1.186	26.422
• Transport, hoteller og restauranter	18.543	8.896	4.818	32.257
• Information og kommunikation	700	181	0	881
• Finansiering og forsikring	11.238	1.223	0	12.461
• Fast ejendom	24.622	7.706	315	32.643
• Øvrige erhverv	47.214	11.965	19.412	78.590
Erhverv i alt	270.258	66.803	26.886	363.948
Private	469.376	81.141	14.731	565.249
Total	739.635	147.944	41.617	929.197

*Støtte til lokalsamfundet tager mange former.
Søren Møller fra Hundstrup deltog i Backyard Ultra i USA i 2023*

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

2022

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
2a/3	443.004	77.244	0	520.249
2b	288.175	80.488	0	368.663
2c	15.925	2.890	0	18.815
OIK	561	15.633	39.392	55.587
Total	747.665	176.256	39.392	963.314

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
• Landbrug	100.645	16.844	3.894	121.383
• Industri og råstofudvinding	19.389	6.611	1.446	27.446
• Energiforsyning	8.003	533	0	8.536
• Bygge- og anlæg	30.905	8.250	476	39.631
• Handel	23.130	4.967	3.401	31.499
• Transport, hoteller og restauranter	29.482	5.299	269	35.050
• Information og kommunikation	1.293	47	0	1.340
• Finansiering og forsikring	16.122	276	0	16.398
• Fast ejendom	19.214	8.127	477	27.819
• Øvrige erhverv	48.160	15.264	15.929	79.353
Erhverv i alt	296.342	66.219	25.892	388.453
Private	451.323	110.037	13.501	574.860
Total	747.665	176.256	39.392	963.314

Specifikation af nedskrivninger fordelt på stadier fremgår af note 17.

Kreditlempelser og non-performing lån

En eksponering har kreditlempelse, hvis:

- eksponeringen er rentenulstillet
- der er ydet rentelegelse
- der er ydet ydelseshenstand, som ikke gives til låntager med tilsvarende risikoprofil
- rentesatser og afdragsprofiler, som ikke gives til låntager med tilsvarende risikoprofil

Sparekassen anvender kreditlempelse for, i økonomiske nedgangstider at tage vare på kundeforhold, hvor der er en realistisk mulighed for, at låntageren igen vil være i stand til at opfylde sine forpligtelser. Sparekassen har udlån med kreditlempelse for 14,0 mio. kr. pr. 31.12.23.

Non-performing lån (NPL) defineres som:

- Eksponeringen har været i restance i mere end 90 dage.
- Det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelse, uden at der realiseres sikkerhed.
- Individuelt nedskrevne eksponeringer.

Sparekassen har non-performing lån for 34,2 mio. kr. pr. 31.12.23.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Markedsrisiko

Sparekassens markedsrisiko styres via fastsatte limits for en lang række af risikomål. Opgørelse, overvågning og rapportering af markedsrisici sker løbende. Rapporteringen udarbejdes af økonomichefen. Direktionen modtager løbende rapportering om disse risici. Bestyrelsen modtager rapportering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Rapporteringen indeholder beregninger af om positionerne overholder de gældende grænser.

- Renterisiko
- Varighed

Renterisiko

Det kan oplyses, at Sparekassens renterisiko bl.a. beregnes ud fra Sparekassens beholdning af obligationer og i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Ultimo 2023 udgør den samlede renterisiko 5.497 t.kr., hvilket svarer til 3,1 % af kernekapitalen efter fradrag (se fordeling i nedenstående tabel). Den tilsvarende opgørelse ultimo 2022 androg 6.372 t.kr. (4,1 %).

Renterisiko fordelt efter modificeret varighed (t.kr.)	Handelsbeholdning	Ikke handelsbeholdning
Til og med 3 mdr.	398	0
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	591	-7
Over 6 mdr. til og med 12 mdr.	470	-8
Over 1 år til og med 2 år	421	-172
Over 2 år til og med 3 år	480	0
Over 3 år til og med 4 år	251	0
Over 4 år	3.073	0
I alt	5.684	-187
Renterisiko fordelt efter valuta		
DKK	5.684	-187
I alt	5.684	-187

Aktierisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, Sparekassen må påtage sig. Ved udgangen af 2023 består Sparekassens aktieportefølje af 86,2 mio. kr. aktier, hvoraf 70,4 mio.kr. er unoterede aktier i sektorselskaber/samarbejdspartnere inden for den finansielle sektor, 14,2 mio. kr. er placeret i likvide aktier og 1,6 mio. kr. er placeret i unoterede aktier. De likvide aktier androg 12,9 mio. kr. ultimo 2022.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Valutarisiko

Sparekassens valutapositioner udgør 3.010 t.kr. ultimo 2023, hvilket svarer til 1,7 % af kernekapitalen. Valutarisikoen, opgjort som valutakursindikator 2, udgør 0,03 % af kernekapitalen.

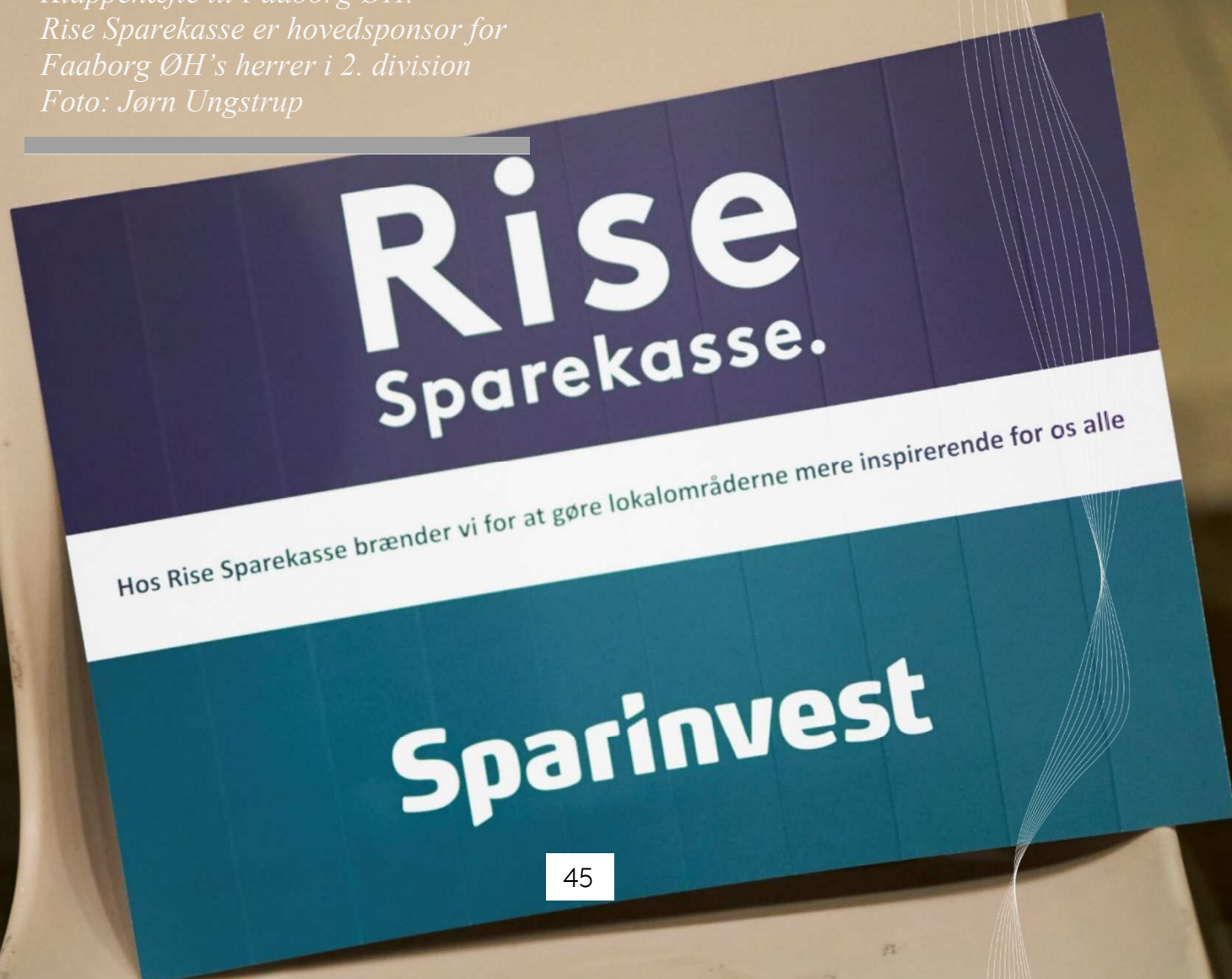
Sparekassen har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer det er tilladt at have eksponering i. Der henvises til note 29 for yderligere oplysninger om valutarisici.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, tilstrækkelige kreditfaciliteter samt evnen til at lukke markedspositioner. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab. Sparekassen tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 100 %.

LCR er for Sparekassen beregnet til 925 % pr. 31.12.2023. Der henvises herudover til nøgletal for udlån i forhold til indlån.

*Klappenhæfte til Faaborg ØH.
Rise Sparekasse er hovedsponsor for
Faaborg ØH's herrer i 2. division
Foto: Jørn Ungstrup*

4. Kapitalforhold og kapitalprocent

Beløb i 1.000 kr.	2023	2022
Kapitalsammensætning		
Egenkapital	227.964	197.632
Skatteaktiver	0	-2.178
Foreslået rente til garantier	-3.749	-2.211
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-523	-491
Fradrag for kapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor	-46.799	-38.203
Fradrag for tab på nedskrivningsberettigede eksponeringer	-388	-163
Egentlig kernekapital	176.505	154.386
Supplerende kapital	14.853	0
Kapitalgrundlag	191.358	154.386
Senior Non-Preferred kapital	9.973	10.000
NEP-kapitalgrundlag	201.331	164.386
Risikoeksponering		
Kreditrisiko	449.774	466.837
Markedsrisiko	105.425	114.138
Operationel risiko	99.533	103.184
Risikovægtede aktiver i alt	654.732	684.159
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent	27,0	22,6
Kernekapitalprocent	27,0	22,6
Kapitalprocent	29,2	22,6
NEP-kapitalprocent	30,8	24,0

Noter

5. Hoved- og nøgletal – Femårsoversigt

Beløb i 1.000 kr.	2023	2022	2021	2020	2019
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	91.801	66.746	58.161	50.283	51.629
Kursreguleringer	10.087	-20.501	2.656	1.917	10.337
Udgifter til personale og administration	59.053	51.583	48.344	43.578	39.966
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	4.407	1.323	-2.682	-406	2.309
Årets resultat	27.820	-4.838	8.291	5.952	16.922

Balance					
Udlån	466.728	443.944	400.605	339.584	372.449
Indlån	1.337.553	1.293.633	1.159.501	1.109.272	997.037
Indlånsoverskud (ekskl. indlån i puljer)	870.825	849.689	758.896	769.688	624.588
Egenkapital	227.964	197.632	196.995	175.750	153.725
Aktiver i alt	1.849.966	1.719.621	1.605.982	1.501.596	1.328.514

Nøgletal					
Kapitalprocent	29,2	22,6	24,5	25,8	23,0
Kernekapitalprocent	27,0	22,6	24,5	24,3	21,4
NEP-kapitalprocent	30,8	24,0	25,9	n/a	n/a
Egenkapitalforrentning før skat	17,1	-4,1	7,3	4,6	12,9
Egenkapitalforrentning efter skat	13,1	-2,5	4,4	3,6	11,8
Indtjening pr. omkostningskrone	1,56	0,85	1,29	1,20	1,43
Afkastningsgrad	1,5	-0,3	0,5	0,4	1,3
Renterisiko	3,1	4,1	4,7	4,7	5,1
Valutaposition	1,7	1,2	4,5	4,7	4,8
Udlån i forhold til indlån	32,0	32,0	31,4	29,2	35,8
Udlån i forhold til egenkapital	2,1	2,2	2,0	1,9	2,4
Årets udlånsvækst	5,1	10,8	18,0	-8,8	1,4
LCR (Liquidity Coverage Ratio)	925	879	668	846	2.075
NSFR (Net Stable Funding Ratio)	219	221	201	n/a	n/a
Summen af de 20 største eksponeringer	69,1	76,4	72,6	70,8	80,9
Årets nedskrivningsprocent	0,3	0,2	-0,5	-0,1	0,3
Akkumuleret nedskrivningsprocent	4,9	4,4	3,9	4,9	5,4
Gearingsgrad	8,7	7,9	9,2	9,0	8,9

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2023 2022

6. Renteindtægter

Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	15.728	879
Udlån og andre tilgodehavender	38.838	26.705
Obligationer	11.402	3.378
Øvrige renteindtægter	0	192

Renteindtægter i alt	65.968	31.154
-----------------------------	---------------	---------------

7. Negative renteindtægter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	554
Nationalbanken indskudsbeviser	0	0
Obligationer	0	32

Negative renter i alt	0	586
------------------------------	----------	------------

8. Renteudgifter

Indlån og anden gæld	3.452	92
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	285	285
Efterstillede kapitalindskud	278	0
Øvrige renteudgifter herunder leasing	64	91

Renteudgifter i alt	4.079	468
----------------------------	--------------	------------

9. Positive renteudgifter

Indlån og anden gæld	0	3.894
----------------------	---	-------

Positive renteudgifter i alt	0	3.894
-------------------------------------	----------	--------------

10. Gebyrer og provisionsindtægter

Værdipapirhandel og depoter	4.528	4.957
Betalingsformidling	4.911	4.516
Lånesagsgebyr	965	1.895
Garantiprovision	12.697	13.953
Øvrige gebyrer og provisioner	6.808	7.895

Gebyrer og provisionsindtægter i alt	29.910	33.216
---	---------------	---------------

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2023 2022

11. Kursreguleringer

Obligationer	6.275	-21.808
Aktier m.v.	3.543	1.258
Investeringsjendomme	0	-18
Valuta, rente m.v.	269	68
Aktiver tilknyttet puljeordninger	19.337	-22.280
Indlån i puljeordninger	-19.337	22.280
Kursreguleringer i alt	10.087	-20.501

12. Udgifter til personale og administration

Vederlag bestyrelse i alt 600 600

Personaleudgifter:

Lønninger	26.794	22.934
Pensioner	2.950	2.690
Udgifter til social sikring og lønsumsafgift	4.837	4.407

Personaleudgifter i alt **34.581** **30.030**

Øvrige administrationsudgifter **23.872** **20.953**

Udgifter til personale, bestyrelse og administration i alt **59.053** **51.583**

Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsansatte 40,8 38,7

I personaleudgifter indgår vederlag til andre ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil, 8 (8) personer ultimo året 6.879 6.083

Direktion, bestyrelse og andre ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil er fast lønnede.

Oplysning om de individuelle vederlag til bestyrelse og direktion fremgår af Sparekassens hjemmeside:

https://www.sparekassen.dk/media/Vederlag_til_bestyrelse_og_direktion_2023.pdf?rev1

Revisionshonorar:

Lovpligtig revision af årsregnskabet	313	258
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	56	116
Skatterådgivning	19	19
Andre ydelser end revision	0	0

Revisionshonorar i alt **388** **393**

Noter

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

13. Andre driftsudgifter

Bidrag til Afviklingsformuen	15	15
Øvrige andre driftsudgifter	0	22
Andre driftsudgifter i alt	15	37

14. Nedskrivninger på udlån m.v. samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter

Resultatpåvirkning af nedskrivninger og hensættelser		
Nye nedskrivninger, netto	5.898	3.762
Tab uden forudgående nedskrivninger	404	128
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-359	-1.600
Renter vedrørende nedskrivninger	-1.536	-967
Indregnet i resultatopgørelsen	4.407	1.323

15. Skat

Beregnet skat af årets indkomst	8.238	0
Ændring i udskudt skat	-220	-4.079
Regulering af tidligere års skat	62	336
Skat vedrørende egenkapitalbevægelse	555	433
I alt skat	8.635	-3.310
Effektiv skatteprocent		
Selskabsskattesatsen i Danmark	25,2	22,0
Ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter mv.	-2,6	4,7
Ændring i udskudt skat	-0,6	23,3
Regulering af tidligere års skat	0,2	-4,1
Skat vedrørende egenkapitalbevægelser	1,5	-5,3
Effektiv skatteprocent	23,7	40,6

Skattesatsen for 2023 er forhøjet som følge af den politiske aftale om arneskat for finansielle virksomheder. Det betyder, at skatteprocenten for 2023 forhøjes via en faktormodel til 25,2 %. I 2024 vil denne stige til 26 %. Den udskudte skat er beregnet med 26 %.

Noter

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

16. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Anfordringstilgodehavender	39.026	33.884
Tilgodehavender hos centralbanker	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	39.026	33.884
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	39.026	33.884

17. Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	466.728	443.944
---	---------	---------

Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris

På anfordring	2.041	1.241
Til og med 3 måneder	30.984	23.136
Over 3 måneder og til og med et år	63.975	67.762
Over 1 år og til og med 5 år	132.271	147.387
Over 5 år	237.457	204.418

I alt	466.728	443.944
--------------	----------------	----------------

Kreditrisici fordelt på sektorer og brancher:

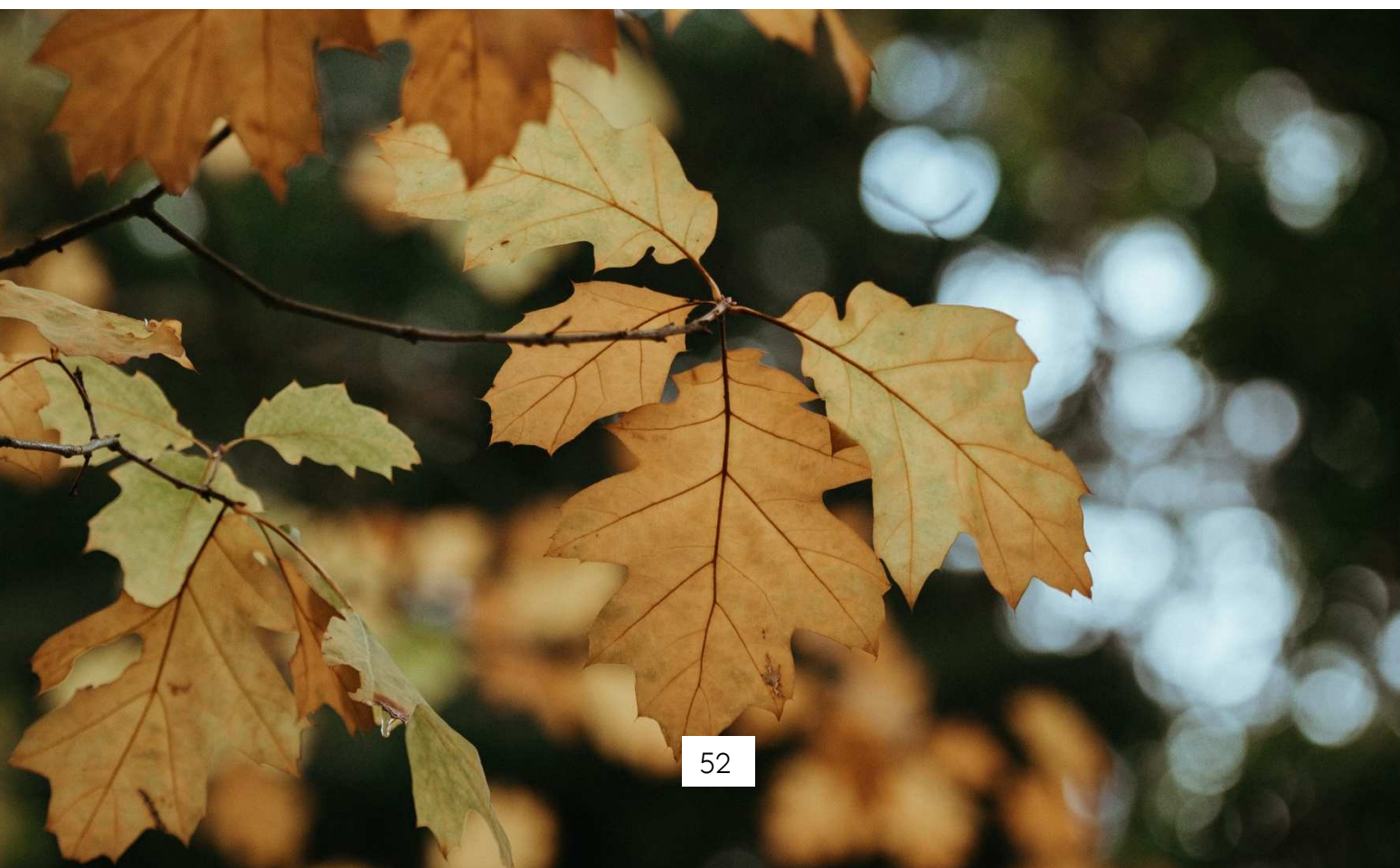
Erhverv	%	%
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	11	13
Industri og råstofudvinding m.v.	3	3
Energiforsyning	1	1
Bygge- og anlægsvirksomhed	4	4
Handel	3	3
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	3	3
Information og kommunikation	0	0
Finansiering og forsikring	1	2
Fast ejendom	4	3
Øvrige erhverv	8	8
Erhverv i alt	39	40
Private	61	60
I alt	100	100

Noter**Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter**

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender

2023	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	5.426	4.298	21.689	31.413
Årets nedskrivninger, netto	-2.637	997	2.233	593
Overført fra stadie 1	-1.206	585	621	0
Overført fra stadie 2	986	-1.067	81	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-145	-145
Andre bevægelser	0	0	1.536	1.536
I alt	2.569	4.813	26.015	33.397

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	4.831	847	22.345	28.023
Årets nedskrivninger, netto	1.229	3.577	-1.534	3.272
Overført fra stadie 1	-1.247	1.078	169	0
Overført fra stadie 2	613	-1.204	591	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-849	-849
Andre bevægelser	0	0	967	967
I alt	5.426	4.298	21.689	31.413

Noter**Hensættelser til tab på finansielle garantier og uudnyttede kredittilsagn**

2023	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	82	99	1.526	1.707
Årets nedskrivninger netto	1.604	1.145	1.021	3.769
Overført fra stadie 1	-5	5	0	0
Overført fra stadie 2	21	-23	2	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	0	0
I alt	1.702	1.225	2.549	5.476

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	219	94	1.715	2.028
Årets nedskrivninger, netto	-131	3	-193	-321
Overført fra stadie 1	-11	7	4	0
Overført fra stadie 2	5	-5	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	0	0
I alt	82	99	1.526	1.707

Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko

2023	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	78	0	0	78
Årets nedskrivninger netto	10	0	0	10
I alt	88	0	0	88

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	233	0	0	233
Årets nedskrivninger, netto	-155	0	0	-155
I alt	78	0	0	78

Noter

Ledelsesmæssige tillæg til udlån, garantier og uudnyttet maksimum

2023

Brancher	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0
Erhverv, herunder:			
• Landbrug	925	1.325	2.250
• Industri og råstofudvinding	113	62	175
• Energiforsyning	21	14	35
• Bygge- og anlæg	199	466	½½
• Handel	165	195	360
• Transport, hoteller og restauranter	183	227	410
• Information og kommunikation	2	2	4
• Finansiering og forsikring	14	3	17
• Fast ejendom	205	395	600
• Øvrige erhverv	213	296	509
Erhverv i alt	2.040	2.985	5.025
Private	1.382	1.605	2.987
Total	3.422	4.590	8.012

2022

Brancher	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0
Erhverv, herunder:			
• Landbrug	500	150	650
• Industri og råstofudvinding	175	25	200
• Energiforsyning	0	0	0
• Bygge- og anlæg	400	125	525
• Handel	260	50	310
• Transport, hoteller og restauranter	330	75	405
• Information og kommunikation	0	0	0
• Finansiering og forsikring	20	0	20
• Fast ejendom	150	110	260
• Øvrige erhverv	420	210	630
Erhverv i alt	2.255	745	3.000
Private	2.380	582	2.962
Total	4.635	1.327	5.962

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2023 2022

18. Obligationer til dagsværdi

Realkreditobligationer	420.676	404.881
Øvrige obligationer	12.662	11.511
I alt	433.338	416.392

19. Aktier m.v.

Aktier/investeringsbeviser noteret på Nasdaq	12.022	11.499
Aktier/investeringsbeviser noteret på andre børser	2.126	1.768
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	72.019	59.161
I alt aktier m.v.	86.167	72.428

20. Aktiver i puljeordninger

Placeret i		
Kontantindestående	708	707
Investeringsforeningsandele	224.097	190.291
I alt aktiver i puljeordninger	224.805	190.998

21. Grunde og bygninger

Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	5.424	5.481
Tilgang i året	0	39
Årets afskrivninger	96	96
Omvurderet værdi ultimo	5.328	5.424
Domicilejendomme - leasing		
Nutidsværdi primo	3.935	4.015
Tilgang i året	0	460
Årets afskrivninger	576	540
Omvurderet værdi ultimo	3.359	3.935
Grunde og bygninger i alt	8.687	9.359

Noter

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

22. Øvrige materielle aktiver

Samlet kostpris primo	6.554	8.103
Tilgang	92	143
Afgang	85	1.692
Samlet kostpris ultimo	6.561	6.554
Af- og nedskrivninger primo	4.892	5.847
Årets afskrivninger	643	723
Tilbageførte nedskrivninger	83	1.678
Af og nedskrivninger ultimo	5.452	4.892
Bogført værdi ultimo	1.109	1.662

23. Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser

Udskudt skat primo	4.028	252
Ændring i udskudt skat	-1.929	3.776
	2.099	4.028

	2023	2023	2023	2022
	Udskudt skatte- aktiv	Udskudt skatte- forpligtelse	Udskudt skatte- aktiv netto	Udskudt skatte- aktiv netto
Materielle anlægsaktiver	376	0	376	222
Udlån	1.722	0	1.722	1.629
Øvrige	0	0	0	2.177
Netto	2.099	0	2.099	4.028

Den udskudte skat er beregnet på baggrund af en fremtidig skatteprocent på 26.

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2023 2022

24. Indlån og anden gæld**Fordeling på restløbetider**

Anfordring	1.265.869	1.227.055
Til og med 3 måneder	4.568	6.333
Over 3 måneder og til og med 1 år	7.356	3.306
Over 1 år og til og med 5 år	15.718	15.118
Over 5 år	44.042	41.821

I alt	1.337.553	1.293.633
--------------	------------------	------------------

Fordeling på indlånstyper

På anfordring	1.262.845	1.224.280
Indlån med opsigelsesvarsel	3.389	5.838
Tidsindskud	3.908	123
Særlige indlånsformer	67.411	63.392

I alt	1.337.553	1.293.633
--------------	------------------	------------------

25. Indlån i puljeordninger

Indlån, primo	190.998	204.020
Årets indbetalinger fra puljedeltagere	26.013	22.483
Årets udbetalinger til puljedeltagere	11.543	13.225
Årets resultat	19.337	-22.280

	224.805	190.998
--	----------------	----------------

Puljeresultat (indregnet under kursreguleringer):

Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	0	-3
Renteindtægter	10	-1
Udbytter	0	678
Kursreguleringer	19.327	-22.960

	19.337	-22.280
--	---------------	----------------

26. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris**Fordeling på restløbetider**

Over 1 år og til og med 5 år	9.973	9.954
------------------------------	-------	-------

Noter

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

27. Efterstillede kapitalindskud

Kapitalbeviser DKK	14.853	0
--------------------	--------	---

Betalte renter	278	0
----------------	-----	---

Medregnes ved opgørelse af kernekapitalen	14.853	0
---	--------	---

Obligationslån på 15 mio. kr. er optaget den 16.10.2023 og forfalder til fuld indfrielse den 16.10.2023, men kan med tilladelse fra Finanstilsynet førtidsindfries den 16.10.2028.

Rentesatsen er variabel, svarende til CIBOR6-satsen med tillæg af et kreditspænd på 450 bp. Fra udstedelse til 16.04.2024 udgør rentesatsen 8,66 %.

28. Eventualforpligtelser**Garantier m.v.**

Finansgarantier	8.164	5.767
-----------------	-------	-------

Tabsgarantier for realkreditlån	142.606	153.736
---------------------------------	---------	---------

Tinglysningsgarantier	16.786	19.660
-----------------------	--------	--------

Øvrige garantier	61.840	84.293
------------------	--------	--------

I alt	229.396	263.456
--------------	----------------	----------------

Andre forpligtede aftaler

Uigenkaldelige kredittilsagn	3.977	12.500
------------------------------	-------	--------

SDC udtrædelsesforpligtelse	37.089	60.146
-----------------------------	--------	--------

Øvrige forpligtelser	505	289
----------------------	-----	-----

I alt	41.571	72.935
--------------	---------------	---------------

Noter

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

29. Valutaeksponering**Valutafordeling på hovedvalutaer (netto):**

NOK	17	0
SEK	2.126	1.293
EUR	467	0
USD	302	450
GBP	0	83
Øvrige	98	0
	3.010	1.826

Valutaindikator 1 i % af kernekapitalen

1,7

1,2

Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende, og sum af positioner i valuta, hvor Sparekassen har nettogæld. Den største af disse positioner sættes i forhold til kernekapital efter fradrag.

30. Nærtstående parter

Der er ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse på Sparekassen. Øvrige nærtstående parter består af direktionen og bestyrelsen samt nærtstående med disse. Alle transaktioner med nærtstående parter er foretaget på markedsmæssige vilkår. Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem har personalevilkår.

Lån til ledelsen:

Direktion og bestyrelse rentesats (3,34 % - 9,30 %)	5.576	7.899
---	-------	-------

Sikkerhedsstillelser:

Direktion og bestyrelse	3.133	5.145
-------------------------	-------	-------

Særlige incitamentsprogrammer:

Der er ikke etableret incitamentsprogrammer for Sparekassens direktion eller bestyrelse.

31. Øvrigt anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er, ud over det i note 1 beskrevne, beskrevet nedenfor.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når Sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og Sparekassen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer (fx etableringsgebyrer), der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Behandlingen af negative renteindtægter og positive renteudgifter adskiller sig ikke fra behandlingen af renteindtægter og renteudgifter. Negative renteindtægter og positive renteudgifter er præsenteret på hver sin særskilte linje i resultatopgørelsen.

Renteindtægter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssige udestående beløb.

Noter

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit kan modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Udgifter til personale

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. til Sparekassens personale.

Administrationsudgifter

Administrationsudgifter består bl.a. af udgifter til revision, IT, kontor- og lokaler, reparation og vedligeholdelse, marketing og øvrige administrationsomkostninger.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste og tab ved salg af midlertidig overtagne aktiver.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændringer i udskudt skat, indregnes i resultatet med den del, der kan henføres til årets resultat, i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto skat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Noter

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt Danmarks Nationalbank. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter alene de daglige løbende likviditetsudsving. Tilgodehavender og gæld måles til amortiseret kostpris.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som Sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Ejendommenes dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme. Derudover indhentes ca. hvert 3. år vurderinger af ejendommens markedsværdi fra uafhængige vurderingsmænd.

Stigninger i domicilejendommenes omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsel af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Leasingkontrakter vedrørende Sparekassens huslejekontrakter indregnes som aktivets nutidsværdi af husleje-/leasingforpligtelsen inklusive omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Leasingaktivet afskrives over lejekontraktens løbetid på hhv. 3 år og 11 år.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider:

Maskiner og inventar	5 til 10 år
IT-udstyr	3 år

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgsprisen og nytteværdien.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Noter

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, herunder stiftelsesprovision, som er direkte forbundet med efterstillede kapitalindskud, fradrages i den initiale dagsværdi og rentes metode.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, bortset fra finansielle garantier og lånetilsagn, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Forpligtelser vedrørende personale hensættes med baggrund i de forventede omkostninger.

Noter

Egenkapital

Forstået forrentning af garantkapital

Forrentning af garantkapitalen indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Den forslåede forrentning af garantkapitalen for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen. Garantrenten vises desuden i resultatdisponeringen.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav, samt i henhold til Den Danske Finansanalytikerforenings vejledning.

R° FOR
NYE
IDÉER

